

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA CRÒNICA OFICIAL

ÍNDICE

SUMARI

	Planes		Planes
PRESIDÈNCIA	121	AGRICULTURA.....	135
Assumptes generals.....	121	Serveis tècnics d'Agricultura.....	135
Palau de la Generalitat.....	121	Serveis de Ramaderia.....	135
Personal	121	Servei de Plagues del camp.....	136
Vària.....	122	Servei d'Arbres fruiters.....	136
Visites i assistència a actes.....	122	Acció Social Agrària.....	137
CULTURA I INSTRUCCIÓ.....	122	Serveis d'Enologia i Viticultura.....	137
Centres acadèmics.....	122	Serveis de Terra campa.....	137
Institut d'Estudis Catalans.....	122	Cursets.....	137
Institut de Ciències.....	123	Laboratori dels Serveis tècnics d'Agricultura....	137
Museus, Biblioteques i Arxius.....	123	Personal	138
Junta de Museus de Barcelona.....	123	Vària.....	138
Escola Superior de Bibliotecàries.....	123	OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT.....	138
Biblioteca de Catalunya.....	124	TELÈFONS.....	138
Direcció tècnica de Biblioteques Populars.....	124	Treballs en curs i obres acabades.....	138
Biblioteca Popular de Borges Blanques.....	125	FERROCARRILS.....	139
» » de Canet de Mar.....	125	Treballs en curs i obres acabades.....	139
» » de Sallent.....	125	CARRETERES, CAMINS I PONTS.....	139
» » d'Olot.....	125	Construccions.....	139
» » del Vendrell.....	125	Noves construccions.....	140
Serveis científico-administratius	125	Reparació i conservació.....	140
Consell de Pedagogia.....	125	Adquisició de material.....	141
Oficina d'Estudis Jurídics.....	126	Les aigües del riu Carol.....	141
Servei de Meteorologia.....	126	BENEFICÈNCIA I SANITAT.....	141
Pla per a la instal·lació d'un Servei Meteorològic a Catalunya.....	126	Beneficència.....	141
Ensenyament.....	133	Manicomis	141
Ensenyament superior:		Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Cursos monogràfics d'Alts estudis i d'Intercanvi de la Mancomunitat de Catalunya.....	133	Barcelona.....	141
Ensenyament professional:		Girona.....	142
Escola de Funcionaris d'Administració Local...	133	Lleyda.....	144
Ensenyament tècnic-industrial:		Tarragona.....	145
Escola Elemental del Treball.....	134	Sanitat	145
Ensenyament artístic:		POLÍTICA SOCIAL.....	146
Escola Catalana d'Art Dramàtic.....	134	HISENDA	147
Educació física.....	134	Borsa del Treball.....	147
Vària.....	134	Contingent de la Mancomunitat.....	147
Premis, beques i subvencions	135	Arbitri d'automòbils.....	148
		Vària.....	148

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY II

MAIG MCMXXI

NÚM. 5

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que la Presidència dirigeixi a l'Excm. Sr. Ministre de Foment el següent telegrama:

«En retornar d'un viatge d'inspecció dels serveis de la Mancomunitat al nord de Catalunya, em crec en el deure de comunicar a V. E. l'estat de la carretera de Manresa a Súria a Solsona i de Solsona a Basella. Amb perill de la vida he passat la primera i he intentat seguir la segona, veient-me obligat a tornar enrera davant de la impossibilitat de moure'm en la mar de llots que és avui la carretera. No trobo manera d'expressar l'estat d'aquestes faixes de fang quilometrades que semblen treballades per la rella i que no tenen parió en tot Europa.

«Prego a V. E. que ordeni una inspecció per persona no habituada a la tècnica de reparar aquestes vies amb cabassos de pedra que es perden dintre el fang; i és impossible que assabentat V. E. d'aquest estat de coses que bloqueja una gran extensió de país i afecta més de 78 quilòmetres de carretera, permeti que segueixi ni undià més aquesta vergonya. El saluda afectuosament; acordant-se trametre còpia als Alcaldes dels pobles afectats pel mal estat de les referides carreteres, i als Diputats pel Districte, a l'objecte que cooperin prop del Ministre de Foment a la gestió de la Mancomunitat.

— Pendre grat esment de la salutació que li dirigeix, per acord unànim en la seva sessió de clausura, l'Assemblea Nacionalista Gallega, acordant contestar-la en termes d'afectuosa reciprocitat.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Acordà el Consell:

Vist l'acord del Consell Permanent del dia 12 de febrer darrer, aprovant els plànols, pressupost i plec de condicions per a la subhasta de les obres de reforç de diverses sales del Palau de la Generalitat; atesa la conveniència de suspendre l'acte de subhasta feta present en son dia per l'Arquitecte, a conseqüència de la baixa dels preus del ferro; havent estat autoritzat el senyor President per a suspendre la referida subhasta, i havent estat rectificat el pressupost pel susdit Arquitecte, aprovar el nou pressupost que munta a 37.310'49 pessetes, de les obres de reforç dels sostres de les sales P i Q i de la construcció d'un de nou a les mateixes sales, de la

part de ponent del Pati dels tarongers en el Palau de la Generalitat, obertura de tres portes noves i reforç d'altres tres en igual forma que les ja existents en la part de migdia de la sala R, i refermar l'aprovació dels plànols i plec de condicions per a la subhasta de les susdites obres, donada per acord del Consell del dia 12 de febrer d'enguany, anunciant-se aquest acord en el *Bulletí Oficial* de la província de Barcelona als efectes de l'art. 29 de la Instrucció per a la contractació de serveis provincials i municipals; autoritzant-se el senyor President del Consell perquè, en el cas de no formular-se cap reclamació, en virtut del dit anunci, i donada conformitat del Departament d'Hisenda per a l'execució de les obres, procedeixi a assenyalar la data de la subhasta; designant-se el Diputat Sr. Roma per a intervenir en el dit acte.

— Facultar la Presidència per a l'habilitació dins el Palau de la Generalitat, de locals destinats al despatx dels senyors Consellers-ponents de Carreteres, Obres hidràuliques i Beneficència; i per a la tramitació necessària per al lloguer, amb destinació a serveis especials de la Mancomunitat, d'una de les cases que el Capítol Catedral té al carrer del Bisbe i que la seva proximitat amb el nucli principal de serveis instal·lats en aquest Palau de la Generalitat fa de bon aprofitament.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

Aprovar les següents Bases per a la provisió de les places d'Oficial encarregat del Servei d'Actes, Oficial encarregat del Servei de Premsa, i Oficial destinat a la Secció 2.ª del Departament d'Administració, dotada cadascuna d'elles amb el sou de 4.000 pessetes anuals, i amb dret als augmentos reglamentaris per raó d'antiguitat:

1.ª Fins el dia 20 de juny propvenient s'admetran en el Departament d'Administració de les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya les instàncies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents sobre paper segellat i ús de cèdules personals, presentin els que aspirin a cadascuna de les referides places. No s'admetrà cap títol ni document que acompanyi les dites instàncies si no s'adjunta una còpia per a cada un d'ells, estesa en paper de la classe vuitena i en deguda forma. Les còpies, després de compulsades i autoritzades pel Cap-director del Departament d'Administració, s'uniran a l'expedient, tornant-se els originals als interessats.

2.ª Els aspirants, demés d'acompanyar el certificat

de la seva partida de naixement, hauran d'acreditar els estudis de Secretari municipal, procurador, batxiller, mestre o qualsevol altre títol similar, i trobar-se lliures del servei militar, o estar-lo complint en la situació corresponent; aquest extrem es justificarà amb el certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les Autoritats militars a qui pertocui, segons els casos.

3.ª Els aspirants hauran de demostrar davant el Tribunal que a l'efecte designi el Consell Permanent, conèixer les llengües catalana i castellana per a parlar-les i escriure-les correctament.

4.ª Es tindrà en compte, com a mèrit especial, haver exercit càrrecs similars en Corporacions oficials, amb preferència a poblacions de Catalunya. Els aspirants podran alegar, demés, els altres mèrits que considerin pertinents, contrets en serveis o activitats que es relacionin directament o indirecta amb el càrrec a què aspirin.

5.ª Acabat el terme que es fixa en la primera d'aquestes Bases, la Direcció del Departament d'Administració presentarà els expedients dels aspirants al Consell Permanent, el qual, en vista de tots ells, farà declaració expressa dels que siguin admissibles, guardant silenci sobre els altres.

6.ª Feta la declaració de què tracta la Base precedent, el Tribunal examinarà els documents presentats, i cas d'haver-hi unanimitat en l'apreciació del mèrit dels aspirants, farà la corresponent proposta unipersonal per a cada plaça al Consell Permanent, sense que calgui subjectar els sol·licitants a exercici de cap mena.

7.ª Cas de no haver-hi unanimitat entre els individus del Tribunal, els opositors seran cridats per a la realització d'un exercici pràctic, consistent per als aspirants a la plaça d'Oficial encarregat del Servei d'Actes, en redactar l'acte d'una sessió del Consell, a base de les minuts dels acords que s'hagin de fer constar; per als que obtinguin a la plaça d'Oficial encarregat del Servei de Premsa, en escriure un article per a la CRÒNICA OFICIAL DE LA MANCOMUNITAT, sobre el tema que el Tribunal assenyali; i per als que pretenguin la plaça d'Oficial destinat a la Secció 2.ª del Departament d'Administració, en redactar el plec de condicions particulars i econòmiques per a la contractació d'una obra pública, o qualsevol altre treball propi de les funcions del càrrec respectiu.

8.ª Els nomenaments que s'obtinguin en virtut d'aquestes oposicions, es faran en les condicions que es fixen en el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat, a tenor del qual, en acabar els cinc primers anys de servei, seran sotmesos els nomenats a un examen revisió de la seva conducta i treballs fets a la Secció respectiva durant el quinquenni, perquè puguin obtenir, en son cas, la renovació indefinida del nomenament o ingrés definitiu.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una comunicació del President de la representació provincial del Tir Nacional, agraïnt la concessió de 500 ptes. per premis que li feu la Mancomunitat, segons acord del Consell de 14 d'abril darrer. (Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

Notícies i documents

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

El Consell, presidit pel Sr. Puig i Cadafalch, visità les cases de la Cooperativa de Periodistes de la Salut i Horta, essent obsequiats amb un delicat lunch.

— El dia 5 de maig el Sr. Marquès assistí, en representació del senyor President de la Mancomunitat, a la inauguració del Servei per a tuberculosos a la Quinta de Salut La Alianza.

— El Consell va concedir una copa per al Campionat de Lawn-tennis de Catalunya, al que hi va assistir en delegació el diputat Sr. Ràfols.

— El Sr. Massó assistí, representant el senyor President, a la inauguració de l'Exposició de Clavells a Sitges.

— El Sr. Vidal de Llobatera assistí el dia 14 al Centre de Dependents del Comerç a l'Homenatge a la memòria del Dr. Martí i Julià, presidint l'acte en nom de la Mancomunitat de Catalunya.

— Els Srs. Andreu i Ràfols assistiren el dia 15 al Campionat de rem de Catalunya organitzat pel Club de Mar.

— El Sr. Roma assistí el dia 20, en representació del senyor President, a la missa en sufragi dels supervivents organitzadors de l'Exposició del 1888.

— El Sr. Bofill i Matas assistí el dia 22, en representació, a l'Acadèmia de Ciències a la presa de possessió de l'acadèmic, P. Casanovas, S. J.

— El senyor President anà a Sitges a presidir la reunió del Patronat de l'Escola de la Forja, a Sitges.

— El senyor President de la Mancomunitat va ésser invitat per primera vegada, i previ acord de l'Il·lm. Cabildo Catedral, a ocupar un lloc al presbiteri, al costat de les tres úniques autoritats que per consuetud hi assisteixen. A la tarda, després de pendre seient al presbiteri, assistí a la processó del Corpus, presidint amb els Excms. Capità general, Governador civil i Alcalde.

— El senyor President trameté un representant a l'enterrament de la filla del Sr. Sempere, a Sabadell.

— El Sr. Ràfols anà a Toulouse, de França, al Concurs d'aviació de les nacions llatines, en representació del senyor President.

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment de les memòries de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, del Servei Geo-

gràfic del Mapa de Catalunya i dels Estudis Jurídics, referents als treballs realitzats durant l'any econòmic de 1920-21, i als efectes de justificació, en compliment d'acords del Consell, acordant-se, per a la total eficàcia dels referits acords, que passin a la Ponència d'Hisenda.

— Donar-se per enterat de l'ofici de la Secretaria general de l'Institut d'Estudis Catalans, donant compte de l'estat dels treballs d'estudi i preparació de la publicació de les obres de D. Enric Prat de la Riba, contes-

tant la consulta que li fou feta per acord del Consell del dia 7 d'abril darrer.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

INSTITUT DE CIÈNCIES

Sessió de 18 de maig de 1921. — El Sr. Bofill dona la benvinguda al Sr. Eduard Fontseré que, després del seu nomenament, assisteix per primera vegada a les sessions d'aquest Institut.

A continuació és llegida i aprovada la Memòria dels treballs realitzats per la Secció durant l'any econòmic 1920-1921.

El Sr. d'Ors llegeix una nota relativa a la nova organització i funcionament d'alguns grups de filosofia a l'estranger després de la guerra que sembla haver determinat la unificació d'un cert nombre d'ells, i, finalment, dona una lleugera notícia del Congrés de Filosofia celebrat l'any passat a Anglaterra i dels treballs que hi foren presentats.

Es donat compte d'un document signat pel Sr. Fontseré en el qual, d'acord amb la base VI de l'Estatut de fundació del Servei Meteorològic de Catalunya, proposa a la Secció i aquesta acorda els següents nomenaments:

De meteoròleg a favor del Sr. Gabriel Campo, amb el sou de 3.600 pessetes anuals i les següents obligacions: Tenir al seu càrrec la guarda permanent del Servei durant les hores que aquest funcioni; les observacions normals no encomanades a altres persones; la recepció de dades meteorològiques per telèfon, telègraf i telegrafia sense fils a mesura que s'estableixin; la formació de les cartes del temps, la transmissió de les que emanin del Servei i genèricament tot el que es comprèn en el títol de Meteorologia dinàmica, el govern directe del personal subaltern que en son dia sigui nomenat, la cura de l'Arxiu-Biblioteca i Secretaria, el registre i despatx de la correspondència i la substitució eventual de tot l'altre personal tècnic amb motiu de malalties o absències.

D'encarregat de laboratori i aparells a favor del Sr. Ramon Jardi, amb el sou de 1.200 pessetes anuals. A aquest càrrec van anexas com obligacions, el muntatge, rectificació i comprovació del material científic, la determinació periòdica de constants, tant dels aparells fixos del Servei com dels que siguin portats a comprovació per les estacions meteorològiques i entitats adherides: el projecte i organització de les noves instal·lacions i, en general, tot quant requereixi per a son bon funcionament l'instrumental del Servei.

I d'Adjudant a favor del Sr. Jaume Gálvez amb el sou de 2.200 pessetes anuals. Comporta com obligacions les operacions i càlculs pertanyents als sondatges, les determinacions dels vents superiors, tot el que ordinàriament va comprès en el nom d'Aerologia i les observacions sistemàtiques entre set i nou hores del matí.

De conformitat amb ço que ha estat dictaminat per la Comissió d'Art Contemporani, respecte la tria d'obres de l'actual Exposició d'Art, perquè sien adquirides amb destinació a les col·leccions públiques de la ciutat, foren designades les següents:

Sala d'Honor, formada per les obres d'En Joaquim Mir. — Quadres núm. 4 «El Solei (Cicle L'Heretat el Pascol, de Rovinyo)» i núm. 14 «Gorg de la trona».

Sala especial dedicada a Xavier Nogués. — Col·lecció de trenta cinc aiguaforts, núms. 4 al 38, inclusivament.

Sala especial dedicada a Pau Gargallo. — Escultures núm. 9 «Retrat de P. Segura» i núm. 12 «Retrat del pintor P. R. Picasso».

Premis del Museu.

De la Societat Artística i Literària de Catalunya. — Quadre núm. 345 «Contra llum (Aranjuez)» d'Eliseu Meifrén.

Del Círcol Artístic de Sant Lluç. — Quadre núm. 268 «El safareix» d'En Joan Llimona.

De Les Arts i els Artistes. — Quadre núm. 35 de l'Apèndix del Catàleg, «Paisatge» d'En Rafael Benet.

Extracte dels acords presos en la reunió celebrada el dia 27 de maig de 1921. — Fou presidida accidentalment pel M. Il·lustre Sr. D. Lluís Nicolau d'Oliver, amb assistència dels Il·l·lres. Srs. D. Josep Barbey, D. Manuel Fuxà, D. Carles Pirozzini, D. Ricard Canals, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols i el Director dels Museus, Secretari, D. J. Folch i Torres.

Vist un ofici de l'Associació de Blanquers i Assaonadors d'aquesta ciutat, respecte l'oferta que se li feu d'adquirir per 200.000 pessetes els retaules de la dita entitat, manifestant el document de referència que si bé li plauria a l'entitat que passessin els seus retaules a ésser propietat dels Museus Municipals d'Art i Arqueologia, considera inacceptable en l'actualitat l'esmentada proposició, s'acordà nomenar tres senyors Vocals comissionats i pregar a l'Associació de Blanquers i Assaonadors que així mateix nomeni altres tres representants seus, perquè, formant amb els de la Junta una comissió mixta, en constant i recíproc contacte, es pugui intentar la recerca de la solució de l'assumpte que sia més equitativa i favorable per a les dues parts.

Adquirir de D. Josep Dalmau una estatuetta de ceràmica representant Sant Miquel.

Acceptar, en gratitud, el donatiu que, amb destinació a les col·leccions dels Museus, ha fet D. Víctor Rahola en memòria de son germà D. Frederic, de bona recordança, consistent en una sèrie de vasos antics i d'objectes d'etnografia.

Havent estat presentats a examen de la Junta uns fragments de ceràmica aràbiga primitiva, trobats a Mallorca i a Eivissa, juntament amb una moneda de Jaume I, i en vista de l'interès i probable alçanc de la troballa, s'acordà la conveniència de fer un tanteig en els llocs corresponents de les dites illes, per a veure els resultats que pogués donar una excavació.

MUSEUS, BIBLIOTECUES I ARXIVS

Notícies i documents

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Extracte dels acords presos en la reunió celebrada el dia 6 de maig de 1921. — Fou presidida pel M. Il·lustre senyor D. Josep Llimona, amb assistència dels Il·l·l·lres senyors D. Antoni Rubió i Lluch, D. Jaume Bofill i Matas, D. Santiago Andreu i Barber, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Ricard Canals, D. Lluís Masriera, don Francesc Pujols i el Director dels Museus, Secretari, D. Joaquim Folch i Torres.

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Conferències amb audicions musicals pel Prof. Ezequiel Martín. — Aquestes conferències tingueren per objectiu iniciar a les alumnes de l'esmentada escola en les primícies de l'art musical.

Primera lliçó. — Defineix el classicisme com la música preconcebuda dins un pla determinat, subjecte a regles i preceptes. N'és característica la puresa en la melodia i la simplicitat en l'harmonia, de manera que les modulacions són en el classicisme una cosa verament accidental, mentre que en la música moderna constitueixen la base fonamental del seu desenvolupament.

Seguidament féu notar que els més grans clàssics rompen les regles severes de l'escola, així Mozart començà la sonata en la amb *andante* amb variacions, cosa excepcional en l'estructura de la mateixa.

Autors estudiats: Haendel, Mozart, Clementí, Beethoven.

Segona lliçó. — El romanticisme — diu el Sr. Martín — es diferencia de l'escola anterior per la llibertat d'expressió del sentiment. No està subjecte a la rigidesa de les regles clàssiques, fent avinent que l'expressió no pot ni deu subjectar-se a regles concises, car tenen sempre aquestes per necessitat deturar la seva volada.

Demostà que existia aquesta llibertat de concepció, a la primera discutida amb apassionament, però després admirada com a forma més apta a l'espontaneïtat artística.

Autors estudiats: Schubert, Weber, Schumann, Mendelssohn i Chopin.

Tercera lliçó. — En la música catalana es fixà particularment el Professor en la del nostre renaixement. Féu remarcar com ha transcorregut un espai gairebé de tres segles entre el Renaixement i la música antiga. Aconsellà que quan s'estudiés alguna obra catalana o espanyola hom parés atenció en l'endarreriment que representava respecte altres nacions europees, puix que mentre a fora floria el romanticisme, aquí passa desapercebut aquell esdeveniment.

Afegí que la característica de la nostra música moderna és el romanticisme, i que en la part harmònica no segueix cap escola determinada.

Autors estudiats: Arnau, Alió, Vidiella, Noguera, i Martí Cristia.

Els parlaments del mestre Martín foren escoltats amb molt d'interès, i l'execució de les obres dels grans mestres amb devoció pel nombros públic que omplena la sala del Patronat d'Estudiants de la Universitat Industrial.

Acords del Consell Permanent

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Acordà el Consell:

Comunicar a D. Pompeu de Quintana l'agraïment de la Mancomunitat pel seu donatiu de llibres, revistes i documents relacionats amb el moviment dels felibres, a la Biblioteca de Catalunya.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Notícies i documents

Llista de donadors de llibres: C. Parpal Marqués, J. Trasserra, L. C. Viada Lluch, J. Folguera, R. Rucabado, F. de Sagarra, B. V. Moreira de Sa, M. Golferichs, J. Maurici, M. Casas Fernández, E. Terradas, J. Terradas, Excm. Sr. President de la Mancomunitat, Excm. senyor President de la Diputació, Mn. F. Quer i Cassart, senyor J. Conangla i Fontanilles, Biblioteca Menéndez i Pelayo, Junta de Museus de Barcelona, Academia das Sciencias de Lisboa, Societat de Geografia Comercial, Societé de l'Histoire de France, Institut d'Orientació Professional, Library of Congress, Washington, Junta para Ampliación de Estudios, Junta Superior de Excavaciones, Sr. F. Carbonell.

— El Dr. Manaut a fet deixa testamentaria a la Biblioteca de la seva llibreria, que suma un conjunt de 137 obres, amb un total de 290 volums.

— S'ha establert el canvi de les publicacions de la Biblioteca amb la col·lecció completa de la *Revista de Historia de Portugal* dirigida pel Sr. Fideilino de Figueiredo.

— Ha establert igualment el canvi amb el *Bulleti de la Biblioteca* per part de la revista *Le Bibliographe moderne*, dirigida per Mr. Henry Stein, Conservador dels Arxius de l'Estat a París.

— Per mediació del Consulat General de França a Barcelona, ha rebut la Biblioteca del Ministeri de Negocis Estrangers de la veïna República un important donatiu de llibres de literatura, crítica i història francesa moderna, formant un conjunt de més de tres cents volums. Els llibres han estat molt ben escollits, entre els més significatius de les diverses tendències de la literatura francesa en el segle XIX.

— El Sr. A. de Quintana ha ofert al Sr. President de la Mancomunitat, amb destinació a la Biblioteca de Catalunya, una rica col·lecció de publicacions del *Felibrige* francès, corresponents a l'època en què foren més estretes les seves relacions amb les lletres catalanes.

— El dia 31 de maig es reuní el Patronat de la Biblioteca de Catalunya.

— S'ha publicat el *Bulleti d'adquisicions* de la Biblioteca de Catalunya corresponent a l'any 1920.

El moviment de la Biblioteca ha estat com segueix:

Llegidors.....	2.121.
Llibres servits a la Sala de Lectura.....	1.493.
Servei de Préstec.....	471 obres.
Obres registrades.....	618.

DIRECCIÓ TÈCNICA DE BIBLIOTEQUES POPULARS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a D. Jordi Rubió, Director de la Biblioteca de Catalunya, la instància signada per D. Francesc Matheu i Fornells, en demanda de què la Mancomunitat vulgui ajudar a l'edició de les obres catalanes completes de Miquel S. Oliver, amb l'adquisició de vint-i-cinc exemplars; perquè la tingui en compte, donant satisfacció al que s'hi demana, i destinant, en tot cas, els llibres que pugui adquirir al servei de Biblioteques de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

S'han tramès uns cent seixanta llibres a les Biblioteques Populars; entre ells hi havia alguns exemplars de l'obra *El tresor dels pobres* d'En R. Suriñach Senties, perquè les senyoretas Bibliotecàries els repartissin entre els infants més assidus a la Biblioteca.

S'han tramès a totes les Biblioteques Populars en funcionament les instruccions necessàries per al registre de llibres, i a la Biblioteca de Sallent el material i les indicacions pertinents per a la confecció del catàleg de préstec.

S'ha preparat un lot de llibres per a l'Associació de la Premsa de Manresa i un per a l'Agrupació Recreativa La Cultural, d'Artesa de Segre.

S'ha rebut de les Biblioteques d'Olot i Sallent l'inventari en cèdules dels seus llibres, per al catàleg central d'aquesta Direcció.

Donatius: Sis exemplars de l'obra *L'oliver* d'En Riba, del Consell Provincial de Foment de Barcelona; deu exemplars de la seva obra *Pluviometria catalana*, del Sr. Bofill; un exemplar d'*Obres poètiques de Jordi de Sant Jordi*, del Sr. Massó Torrents; i cent exemplars de l'obra *El tresor dels pobres*, del seu autor En Suriñach Senties.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Durant el mes de maig han concorregut a la Biblioteca 888 lectors: 70 homes, 22 dones i 796 infants. Han consultat 1.014 obres: 910 Llibres d'infants, 11 d'Obres generals; 1 de Religió, 1 de Filologia, 2 de Ciències pures, 7 de Ciències aplicades; 8 de Belles Arts; 63 de Literatura i 11 d'Història i Geografia.

Tots els dijous, de set a vuit del vespre, es donà, a la Sala de conferències, unes sessions infantils d'Història de Catalunya, a fi de preparar als petits lectors per al Concurs d'Ensenyança catalana que tindrà lloc el dia 29 del corrent en aquesta Biblioteca.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

S'ha rebut el llibre de la Mancomunitat de Catalunya *Projectes d'acord presentats a la catzena reunió ordinària de l'Assemblea i acords que recaigueren*, acompanyat d'un exemplar de l'obra d'En Surinach Senties *El tresor dels pobres*.

El senyor Director tècnic de les Biblioteques Populars ha tramès també cinc exemplars d'*El tresor dels pobres*. Seguint les seves instruccions se n'ha incorporat un a la Biblioteca i els altres cinc han estat regalats a cinc infants d'entre el nombrós petit públic que assíduament concorre a la Biblioteca.

L'estadística de lectors i llibres llegits en aquesta Biblioteca, durant el mes de maig, és com segueix:

En la Sala de Lectura: 304 lectors.

Els llibres llegits corresponen: 373 a Llibres d'infants; 25 a Obres generals; 2 a Filosofia; 2 a Ciències socials; 4 a Filologia; 13 a Ciències teòriques; 5 a Ciències tècniques; 13 a Belles Arts; 66 a Literatura; 14 a Geografia i Història. Total, 517 llibres.

Han interessat el Servei de Préstec: 30 lectors; els quals han sol·licitat llibres corresponents a les següents matèries: Obres generals, 7; Religió, 1; Ciències socials, 1; Ciències teòriques, 2; Ciències tècniques, 1; Belles Arts, 1; Literatura, 44; Geografia i Història, 5. Total, 62 obres.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Durant el mes d'abril s'ha vist la Biblioteca molt concorreguda, pujant a 712 el nombre de lectors; d'ells són 305 homes, 48 dones i 359 infants. Les obres llegides han estat 821, repartides en la següent forma: Llibres d'infants, 439; Obres generals, 48; Filosofia, 15; Religió, 8; Ciències socials i Dret, 18; Filologia, 15; Ciències pures, 26; Ciències aplicades, 54; Belles Arts, 45; Literatura, 82; Història i Geografia, 71.

En l'actual mes ha disminuït bastant l'assistència de lectors, degut principalment a les persistents pluges que durant tot aquest mes han caigut en aquesta comarca.

El nombre de lectors ha estat de 382: 196 homes, 27 dones i 159 infants. Les obres llegides han estat 441: 182 llibres d'infants; 31 d'Obres generals; 7 de Filosofia; 4 de Religió; 11 de Ciències socials i Pedagogia; 5 de Filologia; 12 de Ciències pures; 49 de Ciències aplicades; 27 de Belles Arts; 80 de Literatura i 33 d'Història i Geografia.

El dia 5 del corrent, diada de l'Ascensió, visitaren la Biblioteca els senyors de l'Ajuntament i Orfeó de Berga, quedant sumament complaguts i fent dignes elogis de tot quant admiraven.

Dos donatius d'importància ha rebut la Biblioteca, que enriquiran el fons de la secció local; un és l'ofert per D. Pere Sellés, d'aquesta vila, consistent en un exemplar del llibre *Història de Sallent* de Fortià Solà, pare, i l'altre és un quadre emmarcat, amb unes fotogra-

fies dels il·lustres fills d'aquesta vila, Ignasi i Felix Torres Amat, cedit pels senyors Administradors de l'Elèctrica Sallentina.

S'han rebut també uns quants exemplars del llibre recentment publicat per als infants, de R. Surinach Senties, *El tresor dels pobres*, i per la diada de Corpus es procedí al seu repartiment entre els nens i nenes que han estat durant tot temps més assidus concurrents a la Sala de Lectura. Com els exemplars a repartir eren menys que el nombre d'infants que els mereixien per la seva constància, es recurri al procediment de rifar-los, i així cadascú va quedar content amb la seva sort.

Els que no la tingueren, de treure-la, vénen a llegir l'exemplar que ha quedat per a tots en la seva secció a la Sala de Lectura.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Els llibres de la Sala de Lectura han estat consultats per 327 lectors: 262 homes, 13 dones, 52 infants. S'han llegit 711 llibres: 125 Llibres d'infants, 333 Obres generals, 4 de Filosofia, 10 de Ciències socials i Dret, 17 de Filologia, 16 de Ciències pures, 25 de Ciències aplicades, 57 d'Art, 60 de Literatura, 64 d'Història i Geografia. Del Servei de Préstec han estat demanades 76 obres.

BIBLIOTECA POPULAR DEL VENDRELL

Han vingut a aquesta Biblioteca 858 lectors, entre ells, 248 homes, 252 dones i 358 infants, els quals han consultat les obres següents: Llibres d'infants, 765; Obres generals, 248; Filosofia, 13; Religió, 1; Ciències socials, 8; Filologia, 13; Ciències pures, 21; Ciències aplicades, 23; Belles Arts, 41; Literatura, 301; Història i Geografia, 63. Total, 1.497 obres.

La Srta. Farran, Directora de l'Escola d'Ensenyament Domèstic de la Mancomunitat, donà dues conferències a la sala d'actes de la Biblioteca. La primera, el dissabte, dia 7, a la vetlla, sobre «Higiene i adornament de la casa»; i la segona, el diumenge a la tarda, sobre «Higiene de l'alimentació». Ambdues conferències foren presidides per l'Alcalde, el Conseller Sr. Mias, membres i secretari del Patronat. La nodrida concurrència, composta sobretot de senyores i senyoretes, quedà molt satisfeta dels interessants parlaments de la senyoreta Farran.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

Notícies i documents

CONSELL DE PEDAGOGIA

Conferència a Mataró. — El Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic i professional donà compte al Consell de Pedagogia de la conferència que sobre «L'Ensenyament professional i l'obra de la Mancomunitat» va donar el dia 18 del corrent a la societat Iris, de Mataró.

Juventut Nacionalista de Canet de Mar. — El Consell de Pedagogia s'informà amb satisfacció de la celebració de la conferència que D. Rafael Campalans va donar, el dia 19 del pròxim passat mes de març, a la Joventut Nacionalista de Canet de Mar.

Conferència del Dr. Agell. — El Consell s'informà amb satisfacció de la conferència que sobre «L'obra cultural de la Mancomunitat» va donar en el Casino de

Sans el Conseller-professor D. Josep Agell, el dia 28 d'abril.

OFICINA D'ESTUDIS JURÍDICS

Notícies i documents

Troblem en la revista *Recht und Wirtschaft* (Dret i Economia), de Berlín, que dirigeix Fritz Rathenau, un article signat pel professor a la Universitat de Heidelberg, Leopold Perels, en el qual article aquest erudit coneixedor del Dret de Catalunya estudia la part de publicacions que l'Oficina d'Estudis Jurídics de la Mancomunitat comprèn sota el nom genèric de *Costumari Català*.

L'alta estima científica de la revista *Recht und Wirtschaft* i la solvència del Prof. Perels, consagrat durant anys a estudiar el nostre Dret, fan que poguem considerar el seu judici com a expressió justa de l'interès que arreu del món, entre les institucions sàvies, mou l'obra de cultura de la nostra Mancomunitat.

L'article esmentat diu:

«Mancomunitat de Catalunya, Oficina d'Estudis Jurídics, Costumari Català. — L'obra de la qual fem la recensió, cridarà l'atenció a la majoria dels nostres llegidors, tant pel seu contingut com per la seva forma i mètode. El mot costumari correspon al francès coutumier, però si el traduïssim en el sentit de recull d'hàbituds, no expressariem prou bé el seu veritable significat, car, fent-ho així, mancaria el pensament que tanca la paraula costum, on s'uneixen els sentits popular i jurídic d'una faisó tan arrelada a la plenitud de la vida, que dona, concretament a la matèria forestal, un segell característic a aquesta col·lecció.

«El primer volum, que tenim a la vista, es parteix en tres grans seccions, cada una de les quals pot considerar-se com una unitat autònoma. La primera parla de la manera com han d'ésser ben menades les arbrades i boscos; la segona, dels contractes en general i dels de venda, carbonatge, poda pelada i altres; i la tercera, de les mides i peces més usuals així com de les designacions i noms dels arbres i anàlegs. El per què de tot això? El pròleg prou ens ho diu: «És propòsit d'aquest Costumari aplegar les qüestions jurídiques catalanes en una forma fàcilment manejable. El que aquí s'ha recollit no són costums històrics, sinó vivents, és a dir, actuals, tant si tenen anys com segles. El nostre mètode ha consistit en recollir-les directament de boca de gent que les viuen.»

«També aquí s'ha publicat una edició provisional, que esdevindrà definitiva quan els col·laboradors i, en general, els competents en el ram, hagin subjectat a estricta comprovació la provisional. De fet, com ho palesa oi més la llarga llista de voluntaris col·laboradors, res s'ha estalviat per a assolir un fruit esponsorós. Cambres agrícoles, sindicats, rectors, juriconsults, terratinents, comerciants, pagesos, carboners, boscatans i lleynataires, tots aquests i encara altres gentes, des dels Pireneus a la desembocadura de l'Ebre, i també de les Illes Balears, han coincidit i col·laborat a posar en clar aquestes normes de conducta que altrament hauran de servir a més amplies cercles de població. La seva redacció sòbria i l'ordre que permet la fàcil visió del conjunt, fan recomanable el llibre. Està treballat amb una gran finura de sentiments i es pot llegir per lo popular i lo jurídic. Els usos no es juxtaposen sense criteri. Les paraules tècniques són explicades. El pensament jurídic posat de relleu. Malgrat la simplicitat i to popular de l'exposició, es nota quan han guanyat els materials populars sota la discreta i educadora ploma de l'anònim compilador. De vegades el més important és dir en què consisteix el costum; d'altres, al contrari, en qualificar-lo com a lloable o censurable. (Aquí segueixen transcrits uns fragments relatius a di-

verses matèries.) Una consideració capital i que dona idea del llibre, és la consideració final que diu: «Per anticipar-nos a arbitrar discussions sobre la interpretació dels contractes i diferències en el moment del seu compliment, serà un bon costum en l'acte de celebrar-los declarar expressament que tot el no convingut s'estarà a ço que diu el present costumari.»

«Mentrestant s'ha publicat un segon volum atenyent als costums, sobre terrenals, camins i aigües en terres de pagès, imprès també com a provisional en espera de l'opinió de les persones a qui interessa. Una introducció tan simple com ben pensada, invita a remetre projectes de millora. Especialment són invitats els competents a declarar si quelcom manca, si quelcom sobra, si quelcom ha d'ésser canviat.

«Així s'estudien a Catalunya les realitats dels drets, unint la investigació del dret amb la del fet, i obtenint així, a l'ensens, la millora de les regles jurídiques i de la realitat econòmica.»

SERVEI DE METEOROLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Cedir en dipòsit al Servei Meteorològic de la Mancomunitat alguns aparells meteorològics duplicats i altres no posats encara en funcionament que es troben en el Laboratori de Física de l'Escola Superior d'Agricultura, fent un previ inventari dels deixats, i en tant que el Servei Meteorològic vagi adquirint material propi.

— Passar a informe de la Ponència d'Hisenda el pressupost de les obres i adquisicions amb destinació al Servei de Meteorologia de la Mancomunitat, formulat pel Director interí del Servei D. Eduard Fontseré i per l'Arquitecte del Consell de Pedagogia D. Lluís Planas. (Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

PLA PER A LA INSTAURACIÓ D'UN SERVEI METEOROLÒGIC A CATALUNYA

Per al compliment de l'encàrrec amb què va honorar-me el Consell Permanent de la Mancomunitat, per acord del 3 de gener de 1919, d'estudiar la forma en què podria establir-se a Catalunya un Servei Meteorològic, ha de tenir-se en compte abans que tot el desenvolupament que aquesta ciència va prenent en els diferents països, i l'orientació que avui domina per tot el món en les seves aplicacions; mes també cal considerar, d'una manera primordial, les condicions locals i d'ambient en què el projectat servei haurà d'implantar-se, tant per a enmutllar-lo dins de les migrades facultats econòmiques que el règim de centralisme li deixa a Catalunya per a atendre a les seves necessitats culturals, com per a obtenir el màxim rendiment d'una munició d'iniciatives, més o menys encertades, més o menys fructoses, mes sempre prosseguides amb bona fe i entusiasme, que en el camp de la Meteorologia vénen actuant en diverses localitats catalanes. Per altra banda, al croquitzar un pla de Servei Meteorològic no poden oblidar-se altres serveis paral·lels que tenen llur base en ciències conexas, com són el Servei d'hora i els estudis sismològics en què que tenen d'organització territorial i utilitària, en quina manera de veure creiem ajustar-nos a les conveniències d'aquell màxim rendiment i economia científica que suara indicàvem, per ésser encara semblants les aptituds tècniques que han d'exigir-se per al conreu de totes aquestes disciplines i no ésser, en canvi, prou aparent la possibilitat d'una especialització d'aitals serveis, sobre-

tot des del punt d'esguard de les despeses que una excessiva divisió del treball exigiria. Per aquest motiu, el pla proposat comprèn el conjunt de les esmentades matèries, mes en forma que pugui prescindir-se, de moment, d'aquelles tasques que siguin considerades com menys urgents o com menys immediatament realitzables.

A) EMPRESSES CIENTÍFIQUES ANTERIORS. — Les ciències d'observació, a Catalunya, han tingut per característica les iniciatives independents, i sovint migrades de recursos; el resultat n'ha estat una difusió d'esforços tan lloables com incoherents, la creació de capelles més o menys efímeres, la impossibilitat de la coordinació, i sols d'una manera excepcional l'establiment d'institucions viables, ja fos perquè hagin vingut a satisfer alguna necessitat pública urgent i indiferible, ja perquè d'un o altre lloc hagin aconseguit petites subvencions que els permetessin anar arrossegant amb penes i treballs llur existència.

Meteorologia. — Malgrat aquesta disgregació d'esforços, que ha reduït a una part alquota molt insignificant el fruit que de la feina feta hauria pogut obtenir-se, no ha deixat mai d'haver-hi a Catalunya un nombre considerable d'estacions meteorològiques servides per observadors particulars que a la bona voluntat del treball gratuït hi han afegit gairebé sempre la del subveniment de les despeses. Al costat d'aquestes estacions, generalment pobres, hi han figurat, més ben proveïdes, les d'algunes entitats que han pogut destinar-hi personal o material d'alguna consideració, essent les congregacions religioses les que major nombre d'establiments d'aquesta classe han fundat o sostingut. Va sense dir, que algunes en funcionen completament isolades del món científic, no essent rar sentir parlar de tant en tant, com d'un descobriment inesperat, de l'existència d'un senyor que des de molts anys venia observant a casa seva la pluja, la temperatura o els vents, sense que ningú n'hagués sabut esment.

Referint-nos a la part coneguda d'aquestes estacions, pot donar-se com molt aproximadament completa per a Catalunya l'estadística següent:

Observatoris independents, proveïts de material abundant suficient per a estudis especials de Meteorologia:

Barcelona. — Observatori Fabra: Propietat de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts. — Se sosté amb les subvencions que rep d'aquesta Acadèmia, de l'Estat, de la Diputació i del Municipi de Barcelona. Consta d'una Secció meteorològico-sísmica i d'una d'astronòmica; la primera es dedica a estudis de climatologia local i de sismologia catalana, i la segona a estadístiques i fotografia d'asteroids i de cometes. Ambdues seccions, les direccions de les quals són independents i gratuïtes, no tenen de comú més que l'edifici en què estan establertes.

Tortosa. — Observatori de l'Ebre: Propietat dels PP. Jesuïtes. — Sostingut amb recursos de la comunitat i amb subvencions de l'Estat. Es dedica a Física còsmica, comprenent-hi magnetologia, meteorologia i sismologia.

Sant Julià de Vilatorrada. — Observatori del Col·legi d'Orfes: Sostingut per la fundació del Col·legi. — Fa principalment observacions de climatologia local i de núvols.

Montserrat. — Observatori del Monestir. — Creat en gran part a base dels aparells meteorològics del que fou Observatori Patxot a Sant Feliu de Guíxols. Sostingut per la Comunitat dels PP. Benedictins.

Les Escoles Pies sostenen observatoris climatològics bastant complets i que funcionen amb regularitat, a Puigcerdà, Sabadell, Tarragona i Mataró, havent-se fet també algunes observacions a Moyà i a Caldes de Montbuy.

Del Servei meteorològic de l'Estat i amb recursos proporcionats per l'Observatori Central de Madrid depenen l'Estació meteorològica de la Universitat i les dels Instituts de segona ensenyança, ultra algunes estacions parament pluviomètriques que, juntament amb les diverses estacions del mateix caràcter que depenen de les divisions hidràuliques, del Servei nacional de fars, de la societat Riegos y Fuerza del Ebro, de la Direcció de l'estany de Foix, de la xarxa pluviomètrica montserratina, dels Serveis agrònomicos, del Canal d'Aragó i Catalunya, de la Societat Astronòmica de Barcelona i de diferents entitats i particulars, vénen a sumar unes 200 en total, reduïdes, fora mitja dotzena, a l'observació diària d'un pluviòmetre, únic instrument que en llur majoria posseeixen. Diffícilment pot comptar-se amb una tercera part d'elles per als treballs de síntesi climatològica, per causa de les nombroses interrupcions en el servei, dels canvis de residència o de la dificultat de sostenir a tot arreu l'esperit de continuïtat.

En un ordre totalment independent de la climatologia figura l'Estació Aerològica de Barcelona, servida gratuïtament per l'autor d'aquest informe i dos ajudants voluntaris; son objecte és l'estudi dels vents superiors com a contribució als problemes internacionals de l'Aerologia i avui a les necessitats de l'aerostació i l'aviació. Les despeses de material són sufragades per l'Institut de Ciències, i els treballs, que es publiquen en els *Avius* d'aquest Institut, han donat lloc al planteig de problemes de conjunt referents a la meteorologia dinàmica de Catalunya, un dels quals, sobre els vents costers, ha estat també publicat en els referits *Avius*.

De tot aquest conjunt se n'han fet en diverses ocasions agrupacions més o menys espontànies. Una d'elles, ja desapareguda, fou la «Red meteorològica de Catalunya y Balears» que funcionà alguns anys centralitzada a l'extingida Escola provincial d'Agricultura, aneja a la Granja Experimental. Aquella xarxa, la direcció tècnica de la qual tinguerem encarregada en l'època de major activitat, fou el primer assaig de climatologia de conjunt a Catalunya. Al decaure la intervenció meteorològica de la referida Escola, una bona part de sos elements dispersos foren novament agrupats i reforçats amb noves estacions per En Rafael Patxot, qui prosseguí alguns anys amb gran activitat i encert en llur direcció reduint el conjunt a una Xarxa pluviomètrica de Catalunya, el funcionament de la qual traspasà després a la Societat Astronòmica de Barcelona, que, encara que en forma molt reduïda i potser un xic rutinària, continua en aquesta tasca. Simultàniament envien els observadors d'aquesta Xarxa, en llur quasi totalitat, les observacions a l'Observatori Central Meteorològic de Madrid, sortint les dades de conjunt per duplicat, als *Anals* d'aquest Observatori i als *Bulletins* de la Societat esmentada.

La bona disposició de molts dels observadors voluntaris per a contribuir a treballs de caràcter integral, s'ha posat algunes vegades en evidència; proves en tenim nosaltres mateixos en alguns assaigs de meteorologia de conjunt.

Poca intervenció han tingut les estacions catalanes en la prognòsis del temps. Durant alguns anys va dedicar-se a aquesta tasca En Denis Puig, de Granollers, al qual efecte aconseguí una disposició oficial que li facilitava les dades que s'utilitzaven per al mapa diari de l'Institut Central Meteorològic de Madrid; ignorem l'èxit que aquell treball pogués tenir, si bé tenim notícia que les teories en què fundava els seus procediments el Sr. Puig no semblen haver convençut a cap meteorologista professional. Quan va ésser-nos confiada la presidència de la Societat Astronòmica de Barcelona, aconseguírem per a aquesta Societat la recepció dels telegrams meteorològics peninsulars i els internacionals,

ensinistrant a dos joves en la confecció de la carta del temps, que s'exposava diàriament en una pissarra de Ca la Ciutat; mes aquest assaig fou abandonat tan prompte com finí la nostra missió presidencial, i avui no en queda ni rastre, ni creiem que, des de fa ja alguns anys, ningú s'hagi pres més la molèstia de recabar la continuació del servei telegràfic, que pot donar-se per automàticament i definitivament caducat. Tot això fa que, en el terreny de les realitats, pugui dir-se que la prognòstic meteorològica està encara per establir a Catalunya, no mereixent tampoc aital nom els renglons VII i VIII que figuren en el mapa diari de l'Observatori Central Meteorològic.

Projecte en aquest sentit no en manca, estant pendent d'aprovació del Govern la creació d'un Centre regional a Catalunya, depenent de l'Observatori central, i prenent per base alguna de les estacions meteorològiques locals. El senyor Director d'aquell Observatori ens ha honorat diverses vegades amb la indicació de dirigir nosaltres el funcionament del Centre regional de Catalunya; mes sembla prudent suposar que tant com creixin els recursos de la Meteorologia de l'Estat — i és probable que creixin molt, donades les iniciatives i els entusiasmes de l'actual Director del servei espanyol — l'esperit de cos dels seus meteoròlegs es desenrotllarà cada dia més, i arribaria a fer vridiosa aquesta intervenció nostra, encara que sincerament oferta, i així ho hem tingut d'exposar al referit senyor Director, a qui hem manifestat l'opinió de què la Meteorologia a Catalunya ha de fer-la un organisme totalment del país, lligat per cordials relacions amb l'Observatori Central, o bé un Centre regional totalment dependent de Madrid, amb els elements de l'Estat. Les organitzacions intermitges sols podrien ésser transitòries, acabant fatalment per l'absorció del fruit dels esforços locals en benefici dels organismes centrals.

La Sismologia compta amb elements que, encara que modestos per llur valor, comparat amb el de les grans institucions sismològiques, estan donant un fruit utilíssim per a l'estudi dels terratrèmols catalans. A l'Observatori Fabra disposem d'un joc de pènduls bifilars, model Mainka, i d'un microsismògraf de Vicentini amb component vertical; són tots ells el més reduït de cost que pot demanar-se i que les circumstàncies financeres de l'Observatori ens imposaren; mes llurs resultats són obtinguts amb la màxima precisió amb què es poden portar aquests treballs, i avui l'estació de l'Observatori Fabra és una de les elegides pel Comitè de Sismologia de la British Association for the advancement of Science per als estudis de rectificació de les taules sísmiques internacionals.

A l'Observatori de l'Ebre han vingut funcionant durant alguns anys pènduls de Grablowitz, avui substituïts per aparells construïts al mateix Observatori; les dades no es publiquen, mes els aparells funcionen amb regularitat i de llurs indicacions rebem notícia telegràfica abans de les vint-i-quatre hores.

A Girona, a l'Institut d'Ensenyament secundari, hi ha un pèndul Mainka que vàrem posar personalment en estat de funcionament fa quatre anys, a petició del Prof. Sr. Novella; des d'aleshores les dades ens són trameses setmanalment, i immediatament en fem la reducció, que es publica després en els diaris de Girona, aprofitant de pas nosaltres els sismogrames per a l'estudi dels terratrèmols pròxims.

Per tal de conèixer els terratrèmols catalans, així com els de les regions veïnes que més o menys puguin tenir relació amb la nostra terra, vàrem organitzar en 1914 una «Red sismològica de la regió ibero-pirenaica», comprhent des dels dos graus de longitud a l'oest de Greenwich fins a les Balears, i del Mediterrani fins a la Catalunya francesa; en aquesta organització hi comptem prop de tres cents col·laboradors, que ens trameten

nota de tots els moviments del terreny per ells observats. Així va treballant-se en la carta sísmica de Catalunya, i publicant-se els resultats en les memòries de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts, i, en forma reduïda, en una «fulla macrosísmica» que es reparteix gratuïtament junt amb el butlletí sísmic mensual de l'Observatori Fabra.

L'Astronomia d'observació compta amb la ja esmentada Secció astronòmica de l'Observatori Fabra, dedicada avui principalment a fotografies del cel per a la recerca d'asteroids i cometes, a quina tasca contribueix l'observatori privat del Director d'aquella Secció. El servei d'hora funciona a la Reial Acadèmia de Ciències i Arts, on tenim encarregada la direcció del servei horari municipal, que per telèfon canvia senyals diàries amb l'esmentat observatori. El servei de l'hora oficial, que vàrem instal·lar personalment en 1893, té per base les observacions meridians d'esteles a la torre nord de l'edifici de l'Acadèmia i subsidiàriament la recepció de les senyals horàries de la torre Eiffel per telegrafia sense fils, en els quals treballs comptem amb la col·laboració de dos ajudants observadors i tres rellotgers. La tasca del personal d'observació és tenir a la dècima de segon exacte el pèndul central de precisió instal·lat a l'Acadèmia, i al segon el pèndul visible pel públic a la biblioteca i destinat a donar hora als rellotgers, que en nombre d'alguns cents hi compareixen periòdicament. Com a treball complementari es fa el canvi de senyals amb l'Observatori Fabra, els aparells sismogràfics del qual són governats per un rellotge de contactes elèctrics adaptat a les indicacions del servei horari de l'Acadèmia. Quant als rellotgers, llur missió és tenir cura dels rellotges de torre que constitueixen la xarxa horària municipal de Barcelona i Sarrià, en la forma publicada en el volum VIII de les Memòries de l'Acadèmia.

Paral·lelament al servei horari municipal, o de l'hora oficial, com generalment se'l nomena, funciona, també sota la nostra direcció, el de control dels cronòmetres de la Marina d'altura. Aquests són dipositats a l'Acadèmia mentre dura l'estada dels vaixells al port, essent observats diàriament a la dècima de segon. A la sortida, se'ls dona un certificat de marxa on consten l'estat absolut i el moviment mig diari, elements que serveixen durant el viatge per la determinació diària de la longitud geogràfica del vaixell. En el moment en què escrivim aquestes ratlles, portem ja expedits més d'un miler de certificats de marxa, la majoria d'ells als vaixells espanyols de carrera transatlàntica, comptant-se també entre els certificats un regular nombre d'ells expedits als cronòmetres de la marina estrangera.

A l'Observatori de l'Ebre es fan treballs astronòmics relacionats sobretot amb la Física del Sol. Té aquell Observatori un servei d'hora bastant precís, a jutjar per la perfecció dels registres sísmics que ens tramet; aquest servei pot utilitzar-lo, demés, la ciutat de Tortosa, a qui dona hora aquell Observatori.

Que nosaltres sapiguem, l'Astronomia catalana no compta avui amb altres elements de treball sistemàtic, havent-hi no obstant alguns aparells, de propietat més o menys particular, destinats a l'ensenyament o al plaer personal d'alguns aficionats.

B) ORIENTACIONS QUE CAL ESTABLIR. — Sembla el més lògic, en tractar d'intensificar les tasques científiques a què venim referint-nos, no desconèixer ço que existeix, aprofitar el molt de bo que conté, i encarregar-ho cap a la màxima producció de conjunt, deixant a cada organisme el desenrotllar per altra banda les iniciatives particulars que se li ocorrin. És clar que, tractant-se d'institucions independents, no pot pensar-se en sotmetre-les a un règim uniforme; mes l'experiència del que ja s'ha fet en altres països, i la que hem adquirit en les nostres relacions amb les estacions catalanes, permet afirmar que la gran majoria d'elles gustosament

s'acomodarien a un pla que d'una manera certa conduís al màxim rendiment en igualtat d'esforç. Segons aquest criteri, l'organització que es projecta ha d'ésser abans que tot el llac d'unió de tots els treballadors de les ciències d'observació a Catalunya, i sols en allò que no existeixi o necessiti una essencial transformació, ha de pensar-se en instal·lacions de nova planta.

Un altre concepte que no ha de perdre's de vista és el de la màxima utilitat. Tota ciència té una part immediatament aplicable a les necessitats públiques i privades, i una altra de purament especulativa, o més ben dit, de llunyana aplicació. Ambdues són igualment interessants a l'home de ciència, i han d'ésser igualment protegides pels homes de govern; mes en tractar-se d'establir un organisme que ha d'enquadrar-se dins d'un marc limitat, no sembla dubtosa l'elecció, sens perjudici que al marge de la ciència pràctica hi neixi i es desenrotlli la teòrica quan les circumstàncies permetin aquesta desitjable expansió. Dins d'aquest ordre d'idees, exposarem els punts de mira més importants al nostre objecte.

I. Meteorologia. — Ha de comprendre aquesta branca:

- a) Climatologia general de Catalunya.
- b) Meteorologia agrícola especial.
- c) Aerologia, relacionada amb els serveis d'aerostació i aviació.
- d) Pluviometria i anemometria en llurs relacions amb el règim dels rius i de les construccions.
- e) Organització dels serveis de predicció del temps.
- f) Serveis especials marítims.

a) *Climatologia general de Catalunya.* — En aquesta empresa, més que en cap altra, poden intervenir-hi les actuals estacions meteorològiques, tant amb son treball present com amb el recull de dades anteriors. La feina principal d'un organisme central ha d'ésser vetllar perquè els instruments de les diverses estacions estiguin degudament instal·lats i controlats, comprovar-los amb els instruments patrons quantes vegades sia necessari, donar les instruccions convenientes per al bon funcionament, i uniformar en lo possible el treball. Per altra part, el mateix organisme central ha de col·leccionar els milers de dades disperses, publicades i inèdites, recollides des de molt antic pels observadors catalans, discutir-les, unificar-les, i treure'n un primer esbós de la climatologia catalana, punt de partença obligat de tot treball ulterior. Aquesta feina, aparentment d'oficina, requereix un criteri científic especialment educat, perquè no pot fer-se sense crítica l'adopció de nombres on de vegades s'hi han escorregut durant llargues temporades errades instrumentals o de concepte, essent per consegüent la climatologia històrica o retrospectiva una tasca més tècnica que burocràtica.

Aquesta recopilació de la climatologia catalana, pel que fa referència als treballs anteriorment fets, és feina llarga, essent molt difícil predir quins elements desconeguts o quines dificultats de selecció i d'unificació poden presentar-se. Per altra part, malgrat que essencial dins de la Fisiografia de la nostra terra, no ha d'ésser considerada com a tasca urgent, sinó que ha de constituir un treball anexe als altres de la Meteorologia, ocupant el temps que deixin vagatives les atencions més peremptòries.

No pot dir-se el mateix de les contribucions actuals a la Climatologia, perquè demorar son estudi és anul·lar en molta part llur eficàcia i deixar un dubte definitiu damunt de llur veracitat. Les observacions termomètriques i les pluviomètriques, tan interessants per a l'art del pagès, són fetes generalment amb aparells mal comprovats, que donen errors sistemàtics impossibles de descobrir més tard. Tasca de l'organisme cen-

tral ha d'ésser una vigilància amistosa, mes sempre desperta, del funcionament de les petites estacions i de les condicions de llur instrumental, proveint a les correccions necessàries i fins substituint de franc el material defectuós fins on permetin els recursos. Va sense dir que les estacions que posseeixen baròmetre són en general ben regides; mes totes manquen d'instal·lació adequada per la comprovació dels aparells baromètrics, que és costosa i encombrant. També a aquesta necessitat ha de proveir el Servei Central, a fi de fer utilitzables les dades de pressió.

Demés, l'organització i uniformació del treball d'acord amb els cànons internacionals, el sosteniment de la continuïtat del treball allí on desfalleixi, la reducció i totalització dels resultats en mapes sinòptics, representen un esforç de correspondència, quan no el viatge d'un tècnic al lloc de la instal·lació. És aquest un capítol que ha d'embaragar bona part del temps als qui cuidin d'ell.

Com a finalitat general dels estudis climatològics, comprenent en seccions separades la recopilació històrica i les observacions modernes, considerem la següent:

1. Sostenir en estat de perfecte funcionament el major nombre possible d'estacions climatològiques a Catalunya.
2. Formació dels mapes normals de temperatures, de glaçades, de pluges, de neus i de nuvolositat.
3. Estudi de les relacions físiques que puguin tenir aquests elements climatològics uns amb altres i amb els canvis generals dels temps.

b) *Meteorologia agrícola especial.* — Pot dir-se que aquesta branca és només que una derivació de l'anterior. Les mateixes estacions climatològiques o altres semblades poden realitzar la tasca de la Meteorologia agrícola, tant per a proporcionar les dades d'observació com per a rebre les prognosis quan la perfecció de l'organisme que es projecta permeti implantar els serveis de previsió del temps. Les úniques necessitats de la Meteorologia agrícola, si se la institueix al marge de la Meteorologia general, són un augment de treball dels observadors i del centre, i de les despeses de comunicacions.

No creiem que aquesta secció hagi d'envair el camp d'altres serveis, com són el de la geografia agrícola o botànica ni el de la patologia vegetal, que han d'ésser l'objecte d'aptituds i d'especialitzacions molt diferents; ambdues classes d'estudis s'han de complementar per mera comunicació de llurs treballs, deixant al botànic i al pagès ço que és de llur incumbència, i al meteoròleg el que a la Meteorologia pertany. No obstant, seguint els acords dels Congressos internacionals de Meteorologia agrícola, correspon al meteoròleg el registre d'aquells fets de la vida vegetal que directament depenguin de les mutacions atmosfèriques, així com els avisos a les comarques agrícoles quan algun accident meteorològic pot donar lloc a danys evitables.

c) *Aerologia, relacionada amb els serveis d'aerostació i aviació.* — Els treballs d'aerologia començaren a Catalunya, com per tot arreu, amb vistes exclusivament a l'especulació científica. Fins fa pocs anys, les úniques manifestacions de l'estudi de l'atmosfera lliure a Catalunya foren fetes per observació dels núvols a Sant Pelu de Guixols, a Sant Julià de Vilatorrada i a Roquetes, i no era possible predir que mai fos necessari arribar gaire més enllà. Des l'any 1914 en què fundàrem l'Estació aerològica de Barcelona, començàrem d'una manera sistemàtica l'estudi dels vents superiors i de l'altitud dels núvols, relacionant el nostre treball amb el de la Comissió internacional per a l'aerostació científica, al qual fi els llençaments de globus pilots es feien els anomenats dies internacionals, i, demés, en aquelles ocasions en què ens interessava conèixer algun fet determinat.

Mes, involuntàriament, ens hem vist empenyos per les circumstàncies en una intensificació dels sondeigs de l'atmosfera, orientant-los en el sentit de les necessitats de l'aviació, essent ja avui en nombre de quatre els llençaments diaris reclamats pels aviadors, intensitat que passa molt per damunt dels recursos de què la nostra estació disposa, àdhuc comptant amb el treball gratuït del personal, circumstància aquesta darrera que no sols surt dels límits de la justícia, sinó que, demés, és ja impossible en la pràctica, des que es tracta d'ocupar totalment el temps de persones que han d'atendre per altres procediments a llurs necessitats privades. A fi de què una organització netament catalana no manqués en el concert aerològic internacional, l'esmentat personal ve sostenint voluntàriament una part del programa proposat, i diàriament se'n telegrafia els resultats als aeròdroms, i ocasionalment als aviadors que els demanen. Mes aquest és un esforç que perilla acabar-se a cada moment, si no se'l proveeix dels recursos necessaris.

Els sondeigs que avui ja es sol·liciten de nosaltres són els de la una de la nit, les set del matí, la una de la tarda i les set del vespre, amb comunicació immediata per telègraf per ús dels aviadors espanyols i per radiograma per l'estranger. Això representa tota una organització que en una quarta part funciona ja; però que està necessitada d'un reforç notable si ha de posar-se al nivell de les seves anàlogues. Com iniciativa particular l'Estació aerològica de Barcelona ha establert les comunicacions diàries, també telegràfiques, de la visualitat dels punts geogràfics més distants obirables des de la nostra serra, dada que ha estat agraïda pels aviadors, i que té la seva importància per al projecte de noves línies aèries, car les condicions de nuvolositat i transparències de l'atmosfera tenen per a la navegació amb avions més importància que les de velocitat del vent, ordinàriament poc considerable al costat de la velocitat pròpia dels aparells, si no és en dies de vents molt forts, de línies de turbonada o en les proximitats de l'atterrissatge.

d) *Pluviometria i anemometria.* — La formació de cartes pluviomètriques de Catalunya, ja fa anys que és començada. Com s'ha indicat, la xarxa pluviomètrica, en sos tres períodes, ha donat elements per la croquisació de mapes d'isoietes mensuals, estacionals i d'any, essent avui relativament avançat el nostre coneixement de les pluges a Catalunya pel que pertoca a les valors mitjanes. Manca totalment, no obstant, l'estudi de les pluges en sos caràcters individuals, en les seves relacions amb els elements meteorològics, i principalment estan per definir les precipitacions causades per les borrasques i tempestes, que són part principalíssima en la Meteorologia pràctica. Demés, certes comarques, especialment de la província de Lleida, estan encara desproveïdes de pluviòmetres.

Per part nostra creiem que, sens perjudici de la totalització de pluges que publica l'Observatori Central de Madrid, podria fer-se a Catalunya un estudi verament meteorològic de les nostres observacions pluviomètriques, que no fos un duplicat d'aquella i que s'acomodés a necessitats generalment sentides del coneixement del règim dinàmic de les pluges a la nostra terra, estudi per al qual servirien perfectament els elements avui actius en totes les comarques catalanes.

El règim dels vents a Catalunya ens és desconegut, si s'exceptua un petit nombre d'estacions. Dificil fóra avui traçar, ni tan sols a sentiment, la trajectòria dels corrents atmosfèrics normals, quant més les roses de vents mitjanes en cada comarca, o descriure els caràcters que hi tenen els vents sistemàtics, tan importants des del punt d'albir de la higiene i de les aplicacions pràctiques. El règim de boires i de nuvolositat, tan íntimament lligat amb el dels vents en ses relacions amb

la topografia, no cal dir que constitueix un dels molts problemes encara no plantejats.

Es de presumir que un Servei Meteorològic de la Mancomunitat no trobaria dificultats perquè li fos traspassada tota l'organització pluviomètrica catalana, i fins tenim motius per a suposar que no és altre el desig dominant respecte a aquest punt dins de la societat que avui el regenta, car l'empresa de continuar els treballs de pluviometria li resulta superior a les seves possibilitats materials. A base d'aquesta organització, seleccionant els elements més actius de la mateixa, podrien estendre's a quelcom més que a la pluviometria els bons oficis dels observadors escampats per Catalunya.

Una de les finalitats que aquesta ampliació ha de perseguir ha d'ésser el coneixement de les variacions accidentals del règim dels rius, i, temps a venir, els avisos de crescudes entre els pobles riuencs. Aquesta darrera tasca exigirà, com és natural, una intercomunicació senzilla i ràpida entre els observadors d'una mateixa conca. Comptant amb el mateix personal, i amb els mitjans de comunicació telefònica que la Mancomunitat ve prodigant a tots els pobles, podrà, també temps a venir, pensar-se en els avisos de propagació de les tempestes locals, la producció de les quals escapa per avui a les previsions de la Meteorologia general, mes quina marca d'unes contrades a les altres pot ésser objecte d'un avís oportú, quan s'hagin educat amb aquest fi observadors forans en nombre suficient i amb l'indispensable criteri per a una tasca d'aquesta naturalesa.

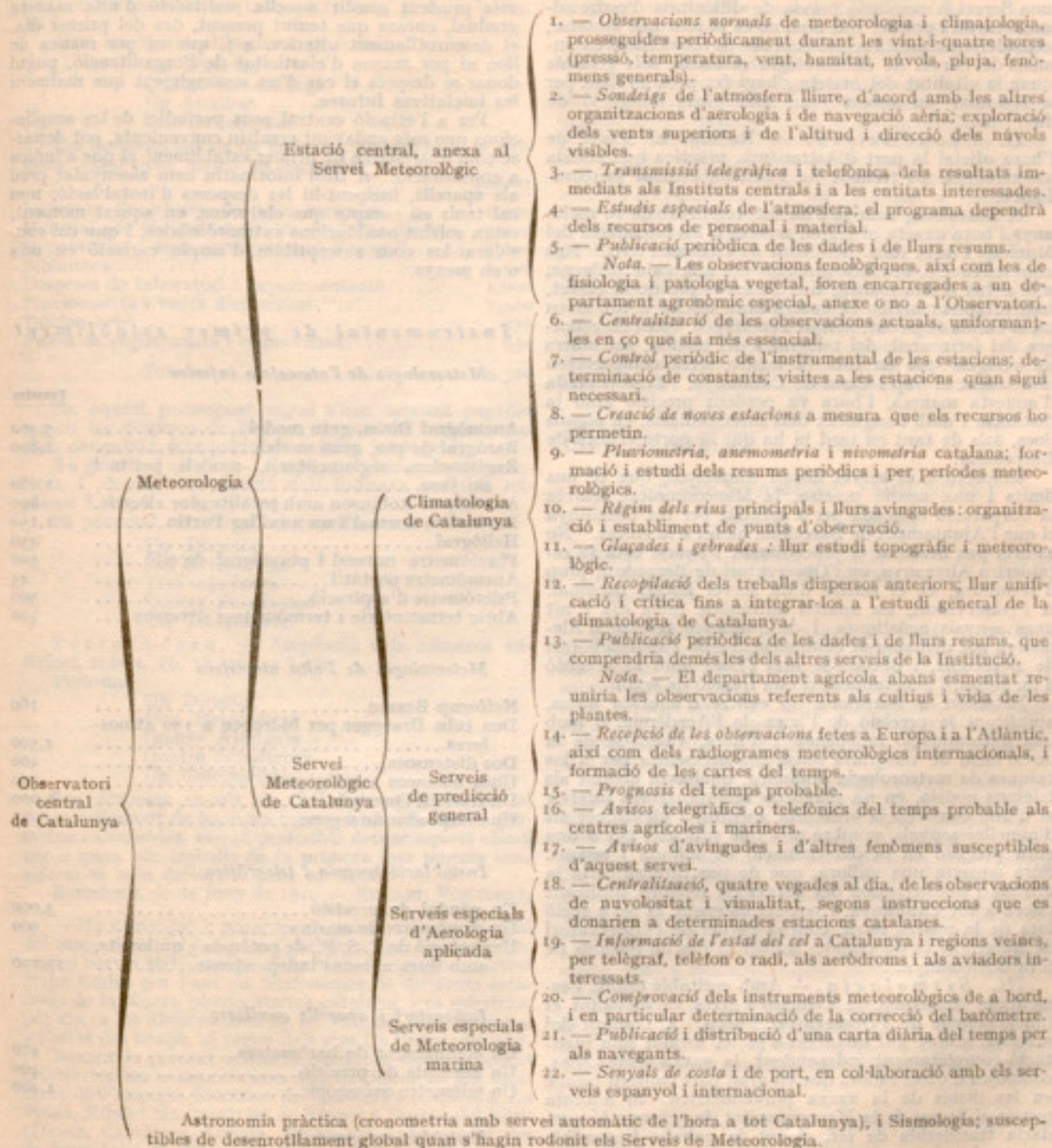
e) *Organització dels serveis de predicció del temps.* — Veiem venir, des del moment que s'instauri el Servei Meteorològic de Catalunya, una exigència general: la de què es predigui el temps que farà. Per a la major part de les persones, l'objecte únic de la Meteorologia és la predicció, i encara d'aquesta, principalment un fet concret: si plourà o no plourà. Tasca difícil ha d'ésser, sens dubte, per al qui s'encarregui de portar a la pràctica el projecte que estem esquematitzant, no deixar-se arrossegar per la petició general, i, limitant-se a fer en cada moment ço que les circumstàncies permetin, tenir en compte l'endarreriment en què aquí han estat els treballs meteorològics, i la necessitat de no començar per la teulada l'edifici de la Meteorologia catalana, procurant, abans que tot, constituir un cos d'experiència en què pugui fonamentar-se més endavant la predicció.

La Meteorologia dinàmica a Catalunya té a resoldre tres problemes cabdals que li són peculiars: el de les golfades i temporals de Llevant, el de les tempestes viatgeres d'origen convecional i el de les turbonades d'alta muntanya. Són tres problemes on s'amaguen els secrets de causes de perturbació que afecten el nostre cel d'una manera sobtada, i que estan totalment per estudiar; qualsevol meteoròleg conscient, davant de l'enunciat d'un sol d'aquests problemes, es tornarà circumspecte en matèria de predicció del temps.

Mes no ha d'ésser això motiu per a no escometre des del primer moment un assaig intern de predicció i fins per a donar-la públicament quan siguin indubtables les característiques del temps. Aquesta part del treball requerirà disposar de tots els mitjans de recepció de les dades meteorològiques, per telègraf, telèfon i telegrafia sense fils, a fi de formar amb tota la freqüència possible els mapes meteorològics de l'Europa occidental, comprènent-hi el nord d'Àfrica, on es troba moltes vegades l'explicació de canvis repentins i violents de l'estat atmosfèric a Catalunya.

Els telèfons de la Mancomunitat serien un preciós element de divulgació del resultat d'aquesta feina. En particular les estacions telefòniques properes a les meteorològiques més importants i les establertes en els pobles de Marina, podrien rebre diàriament una nota sucinta de l'estat atmosfèric general.

PLA GENERAL D'UN PROJECTE D'OBSERVATORI CENTRAL DE CATALUNYA, DETALLANT ESPECIALMENT
ELS SERVEIS METEOROLÒGICS

f) *Serveis especials marítims.* — La marina mercant podria treure del Servei Meteorològic de la Mancomunitat nombrosos avantatges. Això requeriria la residència del Servei prop del mar, o la instal·lació d'una ofi-

cina sucursal al port. Les funcions principals a complir, serien la revisió dels baròmetres de a bord, la publicació de cartes especials del temps per a l'ús de la navegació, i les senyals de costa, en particular les se-

nyals de tempesta. Aquesta darrera tasca, reglamentada per acords internacionals, sols podria emprendre's per delegació de l'Estat.

Els treballs de Meteorologia marina suposaran per al nou Servei la resolució prèvia de dificultats d'ordre administratiu i polític, que aquí no es fa més que apuntar, considerant aquesta secció com una de les ulteriors extensions del Servei de Meteorologia catalana, sols possible quan la vitalitat del mateix s'hagi fet prou evident per a reclamar, en aquest ram, una plena delegació de funcions.

II. *Cronometria*. — Reduïm al servei de l'hora oficial la part d'Astronomia pràctica que podria anexionar-se als treballs de l'Oficina central meteorològica.

A Barcelona, com ja s'ha dit, tenim des de fa molts anys l'hora exacta al segon, mercès a les iniciatives del Municipi i de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts. Mes aquesta funció, tan indispensable per a la vida moderna; sols actua d'una manera directa en el pla de la ciutat, indirectament arriba la nostra hora oficial a tot arreu on el català és parlat, perquè l'escampen, ultra els relotges del ferrocarril, del telègraf i del telèfon, els milers de viatgers que de tota la nostra terra compareixen diàriament al Cap i Casal de Catalunya. Transportada d'aquesta manera, l'hora va perdent precisió amb la distància i amb l'augment dels intermediaris; en alguns llocs, sols de tard en tard hi ha qui hi porta d'hora de Barcelona.

Respectant el servei horari municipal, que té uns límits i una missió precisa, la Mancomunitat sembla la Corporació indicada per a establir per tot Catalunya el que l'Ajuntament de Barcelona ha fet a la ciutat. No caldria pas inventar el procediment: aquest està ja establert a Alemanya, on l'Observatori de Bergedorf, prop d'Hamburg, és el centre d'un servei horari nacional. A l'Observatori, un aparell automàtic dona dia i nit unes senyals acústiques, i de qualsevol telèfon d'Alemanya pot demanar-se comunicació amb l'aparell horari de Bergedorf, i obtenir-se així l'hora amb la precisió d'un segon, i generalment d'una fracció de segon.

Establert a Barcelona un centre d'aquesta mena, aprofitant la precisió de l'hora de l'Acadèmia, o amb una determinació independent d'hora, valent-se de la instal·lació de telegrafia sense fils necessària per a les tasques de meteorologia dinàmica, qualsevol abonat als telèfons podria, en un parell de minuts, temps inferior al d'una conferència ordinària, escoltar i identificar sis d'aquelles senyals, nombre més que suficient per a una gran precisió en la determinació de minuts i segons. Pora aquesta una millora, que de pas intensificaria la utilitat i els ingressos del Servei de telèfons, unificant l'hora a tot Catalunya, i pot ser estenent la seva acció fora de la nostra terra, com el Servei de l'Observatori de Bergedorf és de vegades sol·licitat des de telèfons de fora d'Alemanya.

III. *Sismologia*. — Amb veritable esforç, l'esmentada Acadèmia de Ciències i Arts ve sostenint el funcionament de l'Observatori Fabra. A l'ombra del material sísmic allí instal·lat s'hi ha format una institució completament independent, la xarxa sismològica, composta d'observadors que en gran part consten també en les llistes de la xarxa pluviomètrica. Si aquesta passés al Servei de la Mancomunitat, la primera hi quedaria transferida de fet, essent ja gairebé impossible separar les dues agrupacions, que tard o aviat hauran de constituir una sola associació d'observadors.

Les consideracions que precedeixen, poden resumir-se en un quadre sinòptic de tasques que publiquem en la plana anterior, que en son major gran d'extensió comprendrà les funcions que en ell es relacionen.

C) *REALITZACIÓ SUCCESSIVA DEL PROJECTE*. — No és probablement possible, i amb tota seguretat no és convenient, la implantació immediata de la totalitat del projecte que acaba de detallar-se. Sembla la cosa més prudent assolir aquella realització d'una manera gradual, encara que tenint present, des del primer dia, el desenrotllament ulterior, a fi que ni per manca de lloc ni per manca d'elasticitat de l'organització, pugui donar-se després el cas d'un encongiment que malmeni les iniciatives futures.

Per a l'estació central, sens perjudici de les ampliacions que més endavant resultin convenientes, pot donar-se com aparellatge de primer establiment el que s'indica a continuació. A títol informatiu hem assenyalat preu als aparells, incloent-hi les despeses d'instal·lació; mes cal tenir en compte que els preus, en aquest moment, estan sofrint oscil·lacions extraordinàries, i que cal considerar-los com susceptibles d'ampla variació en més o en menys.

Instrumental de primer establiment

Meteorologia de l'atmosfera inferior

	Pesetes
Anemògraf Dines, gran model.....	5,400
Barògraf de pes, gran model.....	1,800
Registradors reglamentaris, models petits i mitjans.....	1,080
Anemògraf Robinson amb totalitzador elèctric.....	890
Baròmetre normal i un auxiliar Fortin.....	1,150
Heliògraf.....	450
Pluviòmetre normal i pluviògraf de sífo.....	500
Anemòmetre portàtil.....	45
Psicròmetre d'aspiració.....	300
Abric termomètric i termòmetres diversos.....	400

Meteorologia de l'alta atmosfera

Nefòscop Besson.....	160
Deu tubs Draegger per hidrogen a 150 atmosferes.....	2,500
Dos distensors.....	400
Unes balances aerològiques.....	100
Un teodolit Quervain.....	1,000
Un comptador de segons.....	75

Instal·lació horària i telegràfica

Un pèndol de precisió.....	3,000
Un cronòmetre de marina.....	900
Una estació de T. S. F., de potència 5 quilovats, amb dues antenes independents.....	13,000

Laboratori i aparells auxiliars

Un comparador de baròmetres.....	470
Un aneroide de precisió.....	400
Un telèmetre nefoscòpic.....	1,400

Instal·lacions generals

Primer establiment de la Biblioteca.....	6,000
Mobles i taller.....	3,490
Total pressupostat de primer establiment, sense tenir en compte eventuals obres d'habilitació en el local de què es disposi.....	45,000

DESENROTLLAMENT EN TRES FASES, DE LA PART
METEOROLÒGICA DEL PROJECTE

Primera fase. — Del pla general s'establirien fins on fos possible les tasques 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 14, 18 i 19.

Això requeriria el següent personal:

Un Director
Quatre Meteoròlegs
Un Auxiliar
Tres Subalterns.

Les despeses anyals de material, un cop feta la primera instal·lació, serien les següents:

	Pessetes
Impresos, Secretaria, despeses menudes.....	1.500
Material per als sondatges; un sondatge diari.	2.000
Reparacions i nous arranjaments d'aparells...	1.000
Biblioteca.....	1.500
Despeses de laboratori i experimentació.....	1.000
Pluviometria i visita d'estacions.....	1.500
Telèfon urbà.....	370
Falles de registradors i imprevistos.....	650
Total.....	9.520

En aquest pressupost anyal s'han suposat pagades a part les despeses de lloguer, electricitat i aigua, així com concedida franquícia de telèfon i telègraf.

Segona fase. — Ampliació dels serveis anteriors, i, demés, instal·lació dels indicats amb els números 8, 10, 11, 12, 13 i 15.

El personal encarregat el constituïran:

Un Director
Set Meteoròlegs
Tres Ajudants
Quatre Subalterns
Un Telegrafista.

Tercera fase. — Ampliació dels números anteriors, més 4, 16, 17, 20, 21 i 22.

Personal:

Un Director
Nou Meteoròlegs
Quatre Ajudants
Quatre Subalterns
Un Telegrafista.

Les despeses anyals de material corresponents al desenrotllament de les fases segona i tercera sembla prematur calcular-les, essent preferible deixar aquest càlcul per a quan els treballs de la primera fase puguin considerar-se com definitivament arrelats.

Barcelona, 30 de juny de 1919. — EDUARD FONTSERÉ.

— Ha començat a posar-se en pràctica l'organització del mapa diari del temps a Catalunya, que venia preparant el Servei Meteorològic de la Mancomunitat. Aquest mapa tindrà per base els telefonemes de diferents estacions de la Xarxa pluviomètrica catalana, i es referiran, per ara, a les observacions de les vuit del matí relatives a l'estat del temps, al règim dels rius i a l'estat del mar.

Durant la present setmana quedaran definitivament establertes les comunicacions sistemàtiques de les estacions de l'Energia Elèctrica de Catalunya (Capdella, La Pobla, Ribes i Manresa); les de Riegos y Fuerza del Ebro (Tremp, Camarasa, Lleyda, Tarragona i Igualada); les de Sant Julià de Vilatorrada (Col·legi d'Orfes), Moyà (Escoles Pies), Blanes (Col·legi de Santa Maria), Arenys de Munt (D. Blai Llusà), Porrera (D. Jaume Monlleó), Cervera (P. P. del Cor de Maria), Puigcerdà (D. Armengol Ferrer) i Sant Martí de Maldà (Mn. Joan Baixeras). En les setmanes successives s'anirà estenent gradualment aquesta informació a les altres estacions adherides, fins

a obtenir-se una xarxa completa de 30 a 40 quilòmetres de malla, que en son dia pugui constituir, no solament un element d'informació permanent del Servei Meteorològic de la Mancomunitat, sinó també una federació de grups naturals d'estacions lligades per interessos comuns i disposades a comunicar-se l'esdeveniment de fenòmens de ràpid procés, com són el curs de les tempestes i les crescudes dels rius.

Les facilitats que les grans empreses d'electricitat i els observadors particulars han donat per a aquesta organització, i principalment la forma ràpida, senzilla i pràctica amb què la Direcció de telèfons de la Mancomunitat ha establert el nou sistema de comunicacions amb el Servei Meteorològic, permetran intensificar tant com sia necessari aquestes informacions, a mesura que vagi completant-se la xarxa meteorològica catalana.

Mentre duri aquest període preparatori, no es farà públic el resultat de les informacions; mes a fi de què aquells a qui interressi puguin aprofitar les dades rebudes, tots els dies feiners, a migdia, quedarà exposada a la Universitat Industrial una reducció de la carta general del temps a l'Europa occidental segons els telegrames dels serveis europeus corresponents a les observacions del matí, i la del mapa detallat del temps a Catalunya, extret dels telefonemes abans esmentats.

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

Notícies i documents

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA.

Queda oberta, de nou a una del matí, en el Consell de Pedagogia, Urgell, 187, i a l'Institut d'Estudis Catalans, de sis a set de la tarda, la matrícula que per al curs sobre l'*Examen crític del racionalisme modern* explicarà en la present sèrie de Cursos Monogràfics de la Mancomunitat l'antic Professor a la Universitat de Brusselles, i actualment als Estudis Normals de la Mancomunitat, M. Georges Dweishauvers.

En el desenrotllament d'aquest curs el Professor assajarà un estudi del racionalisme modern, analitzant i discutint les principals posicions de la crítica: És una veritable filosofia o simplement un mètode? Com a mètode, no condueix pas als errors del matematisme? No es pas insuficient per explicar els fenòmens biològics i la vida mental? En fi: sota la seva forma crítica, no ha oblidat un poc la valor de la raó, enfonsant-se d'una banda en les inconseqüències de la cosa en si, i de l'altra en l'idealisme, el fenomenisme i l'agnosticisme, com a mal disfressades formes de la filosofia esceptica?

Les conferències tindran lloc durant el proper mes de juny a la Universitat Industrial, els dies 2, 4, 6, 8, 9, 11, 13 i 15, a les set de la tarda. L'import de la inscripció és de cinc pessetes, essent la matrícula limitada.

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DE FUNCIONARIS D'ADMINISTRACIÓ LOCAL.

Acordà el Consell:

Prorrogar fins el dia 30 del vinent mes de juny, data

en què es declararan definitivament les vacants, el nomenament dels senyors Professors de l'Escola de Funcionaris d'Administració Local, per a les càtedres que a continuació es detallen:

Càtedra de Dret administratiu espanyol: Josep Claveria i Echave.

Càtedra de Dret orgànic municipal: D. Isidre Lloret i Massaguer.

Càtedra d'Idees del regim de l'Administració local a l'estranger: D. Isidre Lloret i Massaguer.

Càtedra de Teoria de la Hisenda pública: D. Miquel Vidal i Guardiola.

Càtedra de Legislació estrangera: D. Miquel Vidal i Guardiola.

Càtedra de Funcions especials del Secretari: D. Ferran Sans i Buigas.

Càtedra de Procediments administratius: D. Josep Maria Pi i Suñer.

Càtedra de Coneixement de Serveis Municipals de caràcter tècnic: D. Guillem Busquets i Baurtravers.

Càtedra de Nocions generals del Dret: D. Ramon Coll i Rodés.

Càtedra de Llei de justícia municipal: D. Josep Maria Gich i Pi.

Càtedra d'Aritmètica, Comptabilitat i Nocions d'estadística: D. Josep M.ª Tallada i Pau.

Càtedra d'Hisendes locals: D. Lluís Jover i Nunell.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Nomenar pel termini d'un any, i amb el sou de 1.200 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 84 de l'anex núm. 12 del Pressupost vigent, D.ª Carme Miralles, per al càrrec de mecanògrafa auxiliar del Secretariat de l'Escola Elemental del Treball.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

Aquesta Escola organitza enguany, com en anys anteriors, un Curset preparatori d'Estiu, durant els mesos de juliol, agost i setembre, les classes del qual es donaran tots els dies feiners menys els dissabtes, d'un quart de vuit a tres quarts de nou del vespre.

Deuran passar per aquest Curset tots els obrers que desitgin ingressar el mes d'octubre a algun dels ensenyaments que es donen en l'Escola, que són per manys de màquines, mecànics de màquines d'escriure, electricistes, fonadors i modelistes, automobilistes, operaris i empleats en filats, teixits, blanqueig i aprestos; operaris d'indústries químiques, fusters, paletes, carrossers, calderers, planxistes i fumistes.

La inscripció, que és gratuïta, començarà el dia 1.er de juny en el local de l'Escola, Urgell, 187 (Universitat Industrial), de dos quarts de set a dos quarts de nou del vespre.

Les persones que vulguin més detalls poden passar per l'Escola a les hores dites, on seran degudament ateses.

—Aquesta Escola adverteix que, havent de procedir aviat al repartiment de premis i retorn de matrícules corresponents als cursos 1918-19 i 1919-20, aquells alumnes que no ho haguessin percebut ja i es creguin amb dret de percebre-ho, poden passar per l'Oficina de Secretaria tots els dies, de sis a dos quarts de nou,

durant la present setmana, per enterar-se si són a la llista, i, en cas contrari, reclamar. Passat el dia 7, ja no seran admeses les reclamacions.

—L'Escola Elemental del Treball avisa als alumnes de la Secció de Teixits que van acabar llurs estudis en el curs proppassat, i que, tenint assenyalats temes de revàlida, no han presentat encara llurs treballs, que el termini inajornable per a la dita presentació es clou el 15 de maig corrent.

Els que en aquell dia no hagin fet la remesa a Secretaria, s'entendrà que renuncien llurs drets, i si volen obtenir el títol conferit per l'Escola s'hauran de sotmetre a nous exercicis.

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

Acordà el Consell:

Pendre esment de les memòries de la Biblioteca de Catalunya i de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, referents als treballs realitzats durant l'any econòmic de 1920-21, i als efectes de justificació, en compliment d'acords del Consell, acordant-se, per a la total eficàcia dels referits acords, que passin a la Ponència d'Hisenda.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

El dia 8 d'aquest mes va tenir lloc la segona de les tres representacions de teatre organitzades per la Comissió de Cultura de l'Excm. Ajuntament de Barcelona, dedicades als alumnes de les Escoles de la Ciutat, i encarregades a l'Escola Catalana d'Art Dramàtic.

Aquesta representació es féu als jardins de les Escoles del Parc de Montjuich, representant-se la comèdia en tres actes de Goldoni *El sorriu benefactor*, traduïda per Narcís Oller.

El dia 15, els alumnes varen recitar poesies catalanes en la conferència donada pel Prof. Pere Barnils sobre la nostra llengua, en el Centre Moral Instructiu de Gràcia.

Han començat els estudis de l'obra de Goethe *Ifigènia a Taurida* que s'ha de representar el vinent mes de juny en la tercera sessió del cicle de representacions organitzades per la Comissió Municipal de Cultura.

EDUCACIÓ FÍSICA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat de l'acceptació pel Diputat D. Enric Ràfols del càrrec de vocal de la Ponència d'Educació física, per al que fou designat.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat, amb satisfacció, de les atencions de què han estat objecte els metges catalans que han pres part en la missió d'Extensió d'Estudis a França.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Consignar al Consell de Pedagogia la quantitat de 1.000 pessetes, amb càrrec a la partida 356 del Pressupost vigent, per a atendre el servei de conservació dels edificis de cultura, en la forma prevista en l'acord del Consell Permanent data 8 de juliol de 1920.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

El Secretari del Departament comunicà al Consell la bona impressió que causà la visita a la Universitat Industrial a M. Henri Merimée, President de l'Institut Francès a Espanya, M. Petit, Director General d'Instrucció pública de França, i M. Caravallo, Director d'Estudis a l'Escola Politècnica de París.

— El Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic i professional donà compte al Consell de la conferència que va donar el dia 5 del corrent a la Casa del Poble de Sitges, amb l'assistència del senyor Alcalde de la localitat i bon nombre de regidors.

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a informe de la Ponència d'Instrucció públi-

ca la petició de l'Associació d'Estudiants de la Universitat Nova, demanant un premi per a l'equip guanyador del Campionat de Futbol, entre les diferents escoles del recinte de la Universitat Industrial, que estant organitzant.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Doldre's que la falta de consignació adequada en el seu Pressupost vigent no li permeti pendre un acord favorable a la demanda formulada per la societat Fomento y Turismo de Gran Canaria, interessant la cooperació de la Mancomunitat de Catalunya al projecte d'enlairament a Les Palmes d'un monument a D. Benet Pérez Galdós.

— Per, amb càrrec a la partida 378 del Pressupost vigent, concessió a la Secció d'Enginyeria del Centre Excursionista de Catalunya de la quantitat de 200 pessetes, destinades a un premi del Cinquè Concurs d'Enginyeria.

Destinar aquest premi, com s'ha fet en Concursos anteriors, per a oferir-lo a la nomenclatura tècnica d'un ofici.

Assabentar a l'entitat peticionària que caldrà trametre el treball premiat, o una còpia, a la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

AGRICULTURA

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

SERVEIS DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Celebrar un Concurs de bestiar boví a la ciutat de Berga, el dia 5 del pròxim mes de juny, les despeses del qual es calcula que pujaran d'una part a 808 pessetes per despeses de preparació i execució, que es troben consignades en la partida 334 del Pressupost vigent, i d'altra part a 1.000 pessetes per premis amb càrrec a la partida 333 del Pressupost vigent, havent de pagar-se el vinent exercici la resta dels premis, que ascendirà probablement a 3.000 pessetes.

— Acceptar l'auxili ofert per l'Ajuntament de Girona per a la celebració d'un Concurs de bestiar, disposant que se'l felicitzi per haver volgut col·laborar a l'obra de millora ramadera que la Mancomunitat realitza, expressada en part amb els concursos de bestiar, i fixant per al dia 4 del vinent mes de novembre la data de celebració del dit Concurs.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

Durant el mes de juny la Mancomunitat celebrarà dos Concursos de bestiar boví, un a Berga, el dia 5, i un altre a Vich, el dia 19. El primer serà per animals

de raça del país o catalana, l'altre per a bovins de la raça schwitz o suïssa.

— Els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat continuen fent gestions perquè el Reglament de parades de sementals aprovat per la Junta Superior de Criacavall — el qual Reglament en cas de portar-se a la pràctica perjudicaria enormement els propietaris de parades de sementals — no sigui implantat sense introduir-hi almenys les modificacions necessàries per a la bona marxa de la indústria cavallina i asinal.

— En el Sindicat agrícola cooperatiu de Sabadell, el diumenge passat el Prof. Rossell i Vilà hi donà una conferència tractant de l'engreixament de vedells. El nou local del Sindicat era ple de socis i altres agricultors i ramaders. Alguns d'ells en acabat la conferència entaularen conversa amb el conferenciant sobre diversos aspectes ramaders.

El diputat a Corts pel districte, Sr. Companys, que assistí a la conferència, dirigí la paraula al públic glosant dels beneficis morals i materials de la instrucció ramadera.

Per al pròxim diumenge, en el mateix local, el veterinari i avicultor D. Antoni Riera, per encàrrec dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, donarà una conferència que versarà sobre aviram i conills.

— Degut a la persistent campanya realitzada pels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, per iniciativa del Conseller d'Agricultura, D. Pere Mias, s'ha pogut obtenir l'exportació de guarans, prohibida de fa més de dos anys. La lliure exportació, segons una lletra que el Conseller d'Agricultura ha rebut del Ministre de Foment, apareixerà tot seguit a la *Gaceta*.

A aquesta campanya hi han col·laborat molt eficaçment la Junta Regional de Ramaders, l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, la Cambra Agrícola de Vich, i el Diputat Sr. Zulueta.

L'exportació de guarans interessa poderosament a les comarques de Vich, Urgell, Garrotxa, Valls de Ribes i Camprodon, Bergadà, Solsona i Mallorca, totes elles centres de cria i cria de l'espècie asinal.

L'exportació de guarans sementals destinats a la producció de mules, dintre poc temps amb tota seguretat que augmentarà considerablement, degut en primer lloc a la millora de l'espècie, motivada pels Concursos que ve realitzant la Mancomunitat, i per altra part, pel llibre que acaba de publicar el Prof. Rossell i Vilà, titulat *Zoològia de la raça asinal catalana*, primer volum dels Arxius de l'Escola Superior d'Agricultura.

D'aquest llibre els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat n'han fet extractes en francès, italià, anglès, alemany, espanyol i portuguès. La *Zoològia de la raça asinal catalana*, junt amb l'extracte de la llengua del país a què va adreçat, s'està remetent als centres productors de mules de França, Algèria, Madagascar, Congo belga, ex-colònies alemanyes de l'Àfrica, Canadà, Estats Units, Índia anglesa, Transval i Colònia del Cap, Portugal, Brasil, Itàlia, Colòmbia, Venezuela, Argentina, Cuba i altres països de la llengua espanyola.

La coneixença dels caràcters racials del guarà català era exigida pels mateixos estrangers, cosa que el Professor Rossell i Vilà ha fet abastament.

Ultra aquest interès científic, hi ha l'interès d'ordre econòmic, ço és, que la xifra d'exportació és susceptible de multiplicar-se moltes vegades, el qual augment esdevindrà d'una manera segura, puix que molts compradors de guarans anaven a cercar els reproductors a França, Itàlia i Egipte per desconeixement de les excel·lències del guarà català, que és sense cap mena de dubte el millor de tots.

La producció de mules que es va accentuant a tots els països, fins en aquells que mai n'havien criat, com són Suïssa, Anglaterra i Alemanya, determinarà que el mercat de guarans de Catalunya sigui el més important, gràcies a l'obra de propaganda que s'està realitzant.

La meritòria acció de la Mancomunitat, motiva que la coneixença d'una producció catalana circuli pel món, i una font de riquesa que s'estingia, torni ufana a manifestar-se. L'obra de la Mancomunitat de crear cultura i riquesa va prosseguint.

SERVEIS DE PLAGUES DEL CAMP

Acord del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar els Serveis tècnics d'Agricultura per a emprendre, d'acord amb el Consell provincial de Foment de Tarragona, una campanya de divulgació dels procediments de lluita contra la mosca de l'olivera; disposant el lliurament de la quantitat de 3.000 pessetes, amb càrrec a la partida 305 del Pressupost vigent, per a atendre les despeses que aquesta campanya ocasioni.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

SERVEIS D'ARBRES FRUITERS

Notícies i documents

S'han contestat a les següents consultes: de Sant Sadurní, sobre bibliografia de fruiters; de Marsà, sobre

malalties de l'avellaner; de Canyamàs, sobre el diàbolic de l'avellaner; de Begur, sobre oliveres; de Torroella de Montgrí, sobre arrufat del pressegner; de Guàrdia, sobre exportacions espanyoles a Colòmbia; de Terrassa, sobre malalties de l'olivera.

S'ha donat una conferència sobre el conreu de l'olivera a La Bisbal del Penedès.

S'ha preparat el polisulfur i s'han fet experiències al camp experimental de Viloví per a destruir l'eriofies de l'avellaner.

S'ha organitzat una campanya de divulgació contra la mosca de l'olivera. Per això el Servei s'ha posat d'acord amb el Consell Provincial de Foment de Tarragona, per a procedir conjuntament. Amb aquest objecte s'han celebrat algunes reunions amb els membres del Consell Provincial i amb els tècnics del Consell, repartint-se la feina a fer.

S'ha publicat una fulla i un cartell tractant dels mètodes de lluita contra la mosca.

Organització i començ de la campanya contra la mosca de l'olivera.

Anada a Tarragona, per a assistir a la reunió del Consell Provincial de Foment tractant de la campanya.

A Vendrell per a organitzar les conferències.

Conferències a Gandesa, Bot, Pinell de Bray, Frats de Compte, Horta, Arnes, Corbera, Almorot, Castellvell, Montroig i Catllar.

Visita al Camp Experimental d'Alfà.

Acabada la campanya de poda d'oliveres, en la que es varen donar conferències teòrico-pràctiques en els pobles de Guissona, Morana, Massoteres, Sant Guim de la Plana, Bellveí, Torrefeta, Poble de Segur, Salàs, Tremp, Isona, Santromà, Miralles, La Llacuna, Montbui, Igualada, Odena, Capellades, Piera, Vallbona, Sant Esteve Sasroviures, Maldà, Borges d'Urgell, Ibars, d'Urgell, Torregrossa, Perelló, Terrassa, Viladecavalls, Monistrol, Sampedor, Sant Fruitós, Artés, Sant Vicenç, Manresa, Súria, Callús i Rajadell.

El Servei d'Arbres fruiters (Serveis tècnics d'Agricultura, Urgell, 187) ha començat, junt amb el Consell provincial de Tarragona, una campanya de lluita contra la mosca de l'olivera. El personal tècnic del Servei d'Arbres fruiters, Srs. Matons i Salom, han donat conferències i organitzat la campanya en els pobles de Gandesa, Bot, Pinell de Bray, Frats de Compte, Horta, Arnes, Corbera, Mora d'Ebre, Benissanet, Mirabet, Ascó, Flix, Ribarroja, Batea, Villalba i Poble de Massalua del partit judicial de Gandesa; i en els de Poble de Montornès, Bonastre, La Nou, Masllorenç, Montferri, Vilarrodona, Sant Jaume dels Domenys, Llorenç, Roda, i Salomó, del partit de Vendrell.

El personal tècnic del Consell provincial de Foment de Tarragona, Srs. J. Aguiló i B. Darder, han donat conferències a Poble de Mafumet, Secuita, Renau, Constantí, Canouja, Pallaresos, Tamarit, Rourell, Borges del Camp, Botarell, Almorot, Castellvell, Montroig, Alforja, Vilaseca, Vinyols i Rindoms dels partits de Tarragona i Reus.

Preparada la campanya es començarà l'aplicació dels tractaments tant prompte com es cregui oportú.

De l'enèrgica decisió de gran nombre de pobles oliverers i de l'ajuda de les entitats oficials, es d'esperar que enguany al combatre's eficaçment la mosca de l'olivera no s'hagi de lamentar l'enorme pèrdua de quaranta milions de pessetes que el terrible insecte va destruir l'any passat a Catalunya.

Per tal d'obtenir que els agricultors es decideixin a combatre la mosca, demés de les conferències celebrades i dels cartells i fulles repartits profusament per tots els pobles de Catalunya, el Consell Provincial de Foment de Tarragona, cedirà gratuïtament l'arseniat i la melassa necessària per a la lluita.

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una comunicació de la Direcció dels Serveis d'Agricultura, manifestant haver accedit a la petició de l'Alcalde de Navarres donant una conferència en aquella població el dia 16 del mes que som, sobre cellers cooperatius, i afegint que no pot donar-se la que interessava pel dia 15, per manca de personal disponible en aquella data.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

Notícies i documents

La Secció d'Acció Social Agrària realitzà durant el mes de maig els següents treballs:

Estudi del reglament del Sindicat Agrícola de Bellvís, per a introduir-hi modificacions.

Atendre la visita d'una Comissió del Sindicat Agrícola de Prat del Llobregat per a diverses consultes.

Assistència a la Caseta dels Sindicats a la Fira de Mostres de Barcelona, per a atendre visites.

Conferència per a la festivitat de Sant Isidre al Sindicat Agrícola de Navarres.

Treballs derivats de la concurrència dels Sindicats a la Fira de Mostres.

— El dia 19 de maig de 1921 tingué lloc, en el Palau de la Generalitat, la primera sessió de la Comissió d'Acció Social Agrària, i a més del Vocal Sr. Vallès i Pujals i del President Sr. Mias, s'hi trobaren presents per assessorar-la el senyor Director del Serveis tècnics d'Agricultura, D. Jaume Raventós, el Cap de la Secció d'Acció Social Agrària, D. Josep M.ª Rendé, i el Cap de la Secció segona, D. Ricard Gay.

Foren nomenats, en qualitat d'adjunts, els esmentats Srs. Raventós i Rendé, i a més D. Francesc Maspons i Anglesell, sense perjudici d'ampliar aquest nombre. Fou designat com a Secretari el Sr. Gay.

Deliberats diversos extrems del problema, s'acordà que el dia 31 del mateix mes fos celebrada una reunió, en la qual, demés dels susdits senyors, es convoquessin els que es detallen a continuació:

D. Jaume Rosich, D. Joaquim Balcells, D. Ramon Vidal, D. Pau Robert, D. Joaquim Vila, D. Albert Talavera, D. Josep Vidal, D. Joan Riba, D. Francesc Santacana, D. Pere Corominas, D. Albert Bastardas, D. Sebastià Martí, Dr. Josep Llovera, D. Josep M.ª Boix, D. Eusebi Corominas, D. Ricard Ferrer Smith, D. Jaume Algarra, D. Jaume Carner i D. Carles de Fortuny.

— En la sessió del dia 31 de maig de 1921, després de deliberar detingudament sobre el problema d'Acció social agrària, fou nomenada una Ponència, composta dels Srs. Corominas (D. E.) i Ferrer, sota la presidència del Sr. Vallès i Pujals, per entendre de la federació de socorsos mutus i segur forçós, i una altra, composta dels Srs. Algarra i Rendé, sota la Presidència del Sr. Mias, per estudiar el problema agrari. Restà assenyalat el dia 15 de juny per enllestir les tasques llurs, acordant que més tard serà formada una altra Ponència per a la necessària connexió dels treballs de les dues primerament dites.

SERVEIS D'ENOLOGIA I VITICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat que el Conseller Sr. Guarro ha assistit, ostentant la delegació que li fou atorgada,

i en compliment de l'acord del Consell, a l'Assemblea general que celebrà la Unió de Vinyaters de Catalunya a la ciutat de Montblanch.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Notícies i documents

El Servei d'Enologia i Viticultura verificà durant el mes, els següents treballs:

Visita a les obres del Celler Cooperatiu de Barbarà.

Contestar consultes dels Cellers Cooperatius de Falset i Rubí, i a una particular de Tivissa i una altra de Falset.

S'ha assistit al curset de La Bisbal del Penedès, donant quatre conferències sobre Viticultura.

Aplicació de sofre i sulfat en els camps experimentals d'Esparraguera, Vilamaniscle i Tivissa.

SERVEIS DE TERRA CAMPA

Notícies i documents

Aquest Servei realitzà els següents treballs:

Visità els Camps experimentals d'Olot, Palautordera i Manlleu.

També redactà les fulles resum de les conferències que es donen en els Cursets.

Memòria-resum dels treballs efectuats en els camps experimentals de Olot, Palautordera i Sant Miquel de Cladells, durant l'any 1920-21.

Redacció de fulles resum de les conferències que es donen en els cursets de Terra Campa.

CURSETS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat d'un ofici de l'Alcalde de La Bisbal del Penedès regraciant els cursets celebrats en aquella localitat pels Serveis tècnics d'Agricultura.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

LABORATORI DELS
SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

Notícies i documents

Mostres analitzades. — Anticriptogàmics i insecticides, 6; Vins, misteles i alcohols, 45; Adobs, 18; Aliments, 1; Diversos, 4.

Total de mostres analitzades, 74.

Aquests anàlisis comporten els següents treballs: Determinacions quantitatives, 206; Números i relacions, 145; Assaigs òptics, 6; Assaigs químics qualitius, 2; Certificats i informes, 14.

Per compte dels Serveis tècnics d'Agricultura s'han analitzat les mostres següents: Vins, 6; Aliments, 1.

Total de mostres analitzades, 7.

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el Conseller D. Pere Mias per a procedir al nomenament immediat de dos mossos amb destinació als Serveis tècnics d'Agricultura i a l'Escola Superior, un de Serveis generals (partida 300) i un altre encarregat dels animals (partida 340).

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar el President de l'Assemblea de la Mancomunitat, D. Antoni Jansana, per a assistir al XXIV.º Congrés Agrícola que la Federació Agrícola Catalana Balear celebrarà els dies 15, 16 i 17 del corrent mes de maig a Banyoles.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Disposar el lliurament de la quantitat de 5.000 pessetes, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, Sr. Masoliver, amb càrrec a la partida 243 del Pressupost vigent, per a atendre el pagament de les despeses que s'oportunaran durant el

vinent mes de juny, amb motiu de les obres d'excavació d'un sondeig a Castelló d'Empúries per a l'obtenció d'aigües subterrànies, que s'executen per administració directa, segons acord del Consell del dia 8 de gener darrer; havent de justificar-se degudament, mitjançant la presentació de llistes de jornals i comptes de materials esmerçats en l'execució, la inversió de la quantitat referida.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat d'haver quedat enllestides les línies telefòniques La Garriga-Bigas i Balaguer-Lleyda, havent-se inaugurat el servei en les estacions de Peramola i Oliana el dia 17 d'abril darrer, i en la de Jafra el dia 28 del mateix mes.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Per avinent al Jutjat d'Instrucció del Districte de la Llotja d'aquesta capital (Secretaria de don Fèlix Sarmiento i Porras), en contestació a son ofici del dia 7 del corrent, que en mèrits de l'exhort del Jutjat d'Instrucció de Vich, esbrinant si la Mancomunitat desitja fer ús del dret que estableix l'art. 109 de la Llei processal penal en la causa que s'instrueix per tala d'uns pals i fils de la línia telefònica del grup de Ripoll, que la Mancomunitat renuncia a pendre part en l'esmentada causa, però no a la indemnització civil que li pertanyi.

— Acordà donar la seva conformitat al pressupost de les despeses que ha d'oportunar l'informe i despatx de l'expedient dels encreuaments telefònics en els quilòmetres 266'550 i 266'880 de la línia de Saragossa a Barcelona (Nord), tramès per la 2.ª Divisió de Ferrocarrils, i lliurar la quantitat de 53'55 pessetes, import de l'esmentat pressupost a favor de D. Antoni Raguán, Oficial comptable de la Secció de Telèfons, perquè ell la remeti a D. Rafael Luna, habilitat de la susdita Divisió, justificant aquella la inversió.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

Aprovar un compte de la Secció de Telèfons per l'abonament corresponent al període del 15 de novem-

bre de 1920 a 31 de març de 1921, del telèfon de la Casa de Misericòrdia de Lleyda, que importa 48'50 pessetes; un altre per l'abonament corresponent al període del 15 de novembre de 1920 al 31 de març de 1921, del telèfon de l'Hospici de Lleyda, per un import de 36 pessetes; i un altre, d'import 50 pessetes, per respondre de l'aparell telefònic instal·lat en la Casa Hospici de Lleyda; a fer efectius, tots ells, amb càrrec a la partida 372 del Pressupost 1920-21.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

S'acaba la línia Artesa de Segre-Vall-llebrerola-Montargull.

Es continuen els treballs en la nova línia Granollers-Hostalrich.

Comencen i continuen els treballs en la nova línia La Garriga-Castellterçol.

Comencen i continuen els treballs en la línia Calaf-Manresa.

Comencen i continuen els treballs en la línia Gandesa-Vallalba.

Comencen i continuen els treballs en la línia Sant Quirze-Perafita.

Comencen els treballs de las línies de Puigcerdà-Alp i Armentera-Sant Pere Pescador.

El dia 8 s'inaugurà el servei a Vall-llebrera i Montargull.

El dia 16 s'inaugurà el Servei a Bigues i Riells.

FERROCARRILS

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

TARRAGONA-PONS

Es desenrotllen les dades preses al camp i es remet el plànol topogràfic des de Valls a Pla de Cabra (traçat directe).

Continua el replanteig i presa de dades complementàries.

TÀRRAGA-BALAGUER

Es procedeix al replanteig i nivellació general del traçat i presa de dades complementàries.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar el senyor Diputat D. Santiago Andreu i Barber per a assistir al reconeixement i, si s'escau, a la recepció provisional de les obres de construcció del camí veïnal de Manlleu a Folgaroles, per Roda i Tabérnoles, tros primer.

— Disposar que fos retornada a D. Miquel Artés i Caselles la fiança que va constituir per a respondre de l'execució de les obres de construcció del camí veïnal de Vilanova del Camí a Igualada.

— Trametre a la Diputació provincial de Barcelona una còpia de la instància presentada per D. Josep Playà i Suñé, Enginyer i apoderat de la societat Ferrocarrils de Catalunya, demanant el retorn del dipòsit constituït per l'esmentada societat per a respondre del compliment de les condicions que li foren imposades en autoritzar-la a fer les obres de creuament subterrani de la carretera de Cornellà a Fogàs, Secció primera, amb el ferrocarril de Sarrià a Les Planes, car la fiança obra en la caixa de la dita Corporació i no en la de la Mancomunitat de Catalunya com es desprenia de l'acord del Consell de data 11 de febrer d'enguany.

— Comunicar al contractista de les obres del pont sobre el riu Gurri, en el quilòmetre 1.º de la carretera provincial de Vich al confí amb Girona en direcció a Sant Hilari, D. Antoni Calsina i Alagorda, que per a poder retornar a D. Miquel Pallàs i Sala la fiança que amb data 30 de juny de 1916 constituï aquest a la Caixa de la Mancomunitat per a respondre de l'execució d'aquelles obres, cal que faci efectiva a aquesta Corporació la suma de 900 pessetes, import de la penya que li fou imposada per la Diputació provincial de Barcelona.

Traslladar el precedent acord a la Secció d'Intervenció als efectes conseqüents, autoritzant-la des d'ara perquè, si D. Antoni Calsina ho prefereix, i D. Miquel Pallàs hi dona la seva conformitat, procedeixi a la venda dels valors que calguin i que integren la fiança susdita per a incautar-se de la quantitat de 900 pessetes. El dipòsit repetit fou sentat a Comptaduria de la Diputació sota el núm. 232 i hi figura un títol sèrie C, número

137.448 del Deute perpetu Interior 4 per 100 que, al canvi d'aquell dia, 77 per 100, importa 3.850 pessetes.

— Pendre esment de l'informe emès per la Secció tècnica de Carreteres i camins, en compliment de la comanda que havia fet a l'Enginyer-director de la Secció esmentada, d'estudiar i elaborar un pla-selecció de les obres que podrien construir-se amb caràcter preferent entre les que figuren en les compreses en el contracte signat en virtut del II Concurs de subvencions i bestretes, en la Primera i Segona relació de les més necessàries i urgents i en els plans provincials de les quatre Diputacions catalanes.

Pregué esment així mateix de les dues relacions que ha formulat la repetida Secció tècnica perquè serveixin de base als contractes que caldrà fer en virtut dels concursos III i IV de subvencions i bestretes, deixant-les aprovades, i acordant que sien tramessos sengles còpies al Ministeri de Foment per tal d'activar la formalització dels al·ludits contractes.

I acordà, de més a més, que el Negociat de Carreteres, camins i ponts curi de completar els expedients de cada una de les obres incloses en les relacions damunt dites, de conformitat amb les Bases establertes en l'acord de 7 d'abril propassat.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Ordenar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts que ingressi en la Caixa de la Mancomunitat el dipòsit que fou constituït per a respondre de l'execució de les obres del camí veïnal de Castellbisbal a l'estació del ferrocarril a Martorell.

Comunicar aquest acord a la Caixa de la Mancomunitat perquè admeti de mans del Pagador primer la susdita fiança.

— Autoritzar el contractista del camí veïnal d'Espoya a la carretera d'Igualada a Sitges per a cedir els seus drets al Banc de Terrassa.

— Aprovar l'acte de les proyes de resistència per a la recepció provisional del pont de formigó armat construït sobre el riu Besòs en el camí veïnal de Barcelona (Sant Andreu) a Santa Coloma de Gramanet.

Quedar enterat de què en els dits documents manca la firma del contractista, per no considerar de la seva incumbència el pintat del parament, l'extracció de rajoles que es troben en la part inferior de les vigues,

i que, de conformitat amb l'acord del Consell de 24 de novembre de 1920, ha d'executar en el termini de tres mesos.

Trametre dos exemplars del susdit acte a la Jefatura d'Obres públiques de Barcelona, traslladant-li a l'ensiem les manifestacions tècniques motivades per la disconformitat del contractista amb el contingut del repetit acte.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

NOVES CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Comunicar a D. Ramon Colomer, Administrador del Banc de Terrassa, i a D. Jaume Talló, contractista de les obres de nova construcció del camí veïnal d'Espoya a la carretera d'Igualada a Sitges, que, d'acord amb l'art. 26 de la Instrucció de 24 de gener de 1905, la cessió del dipòsit i dels drets que puguin pervenir al primer en virtut de la revisió de preus, només té eficàcia llavors que es fa en escriptura pública i es liquiden amb la Hisenda els drets reals corresponents; i que, d'acord amb l'art. 5.ª del plec de condicions particulars i econòmiques, cap cessió no serà vàlida si no va precedida de l'expressa aprovació del Consell.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Examinar i aprovar el nou projecte de pont sobre el riu Tordera en el camí de Fogàs de Tordera a Hostalrich, reformat en virtut de les prescripcions de la Jefatura d'Obres públiques de Barcelona, per un pressupost de contracte de 189,309'35 pessetes, o sigui un augment de 67,567'10 pessetes sobre el primitiu, que era de 121,742'25 pessetes.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el projecte de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós, pel seu pressupost de contracte de 10,631'75 pessetes, així com els plecs de condicions particulars i econòmiques, i es disposà l'anunci de la corresponent subhasta.

— Aprovar, després d'examinat, el projecte de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Palafrugell a Calella, pel seu pressupost de contracte de 14,038'92 pessetes, així com els plecs de condicions particulars i econòmiques, disposant que s'anunciés la subhasta tot seguit.

— Designar el senyor Diputat D. Josep Compte i Juncosa per a assistir a la recepció de les obres corresponents als preus fets núms. 1 i 2 que comprenen els perfils transversals del núm. 736 al 927 en total, i autoritzar el Negociat de Carreteres, camins i ponts per a anunciar la subhasta dels preus fets núms. 3 i 4, del mateix camí, o sigui de Pauils a la carretera de Gandesa a Tortosa, amb subjecció a les Bases que regiren les primeres i que foren declarades desertes per manca de postors.

— Realitzar pel sistema d'administració, en virtut dels actes negatius de les subhastes que es celebraren per a la seva adjudicació, les obres d'inversió i consolidació de pedra partida per a recreixer l'afermat del camí veïnal de Sant Climent de Llobregat a la carretera de Barcelona a Santa Creu de Calafell a Viladecans, pel seu

pressupost d'execució per administració, que és de 18,136'50 pessetes, i del qual haurà de lliurar-se de seguida la quantitat de 4,000 pessetes, a justificar, per a poder començar les obres.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'esmenten, deixant aprovats els oportuns pressupostos, que hauran de lliurar-se:

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí veïnal de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, en els següents trossos:

Hectòmetres 1-4 i 5-10 dels quilòmetres 14 i 13, per un import de 1,936'72 pessetes.

Hectòmetres 1-5 i 5-10 dels quilòmetres 13 i 12, per un import de 1,943'02 pessetes.

Hectòmetres 1-5 i 5-10 dels quilòmetres 12 i 11, per un import de 1,949'32 pessetes.

Hectòmetres 1-5 i 5-10 dels quilòmetres 11 i 10, per un import de 1,955'62 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm, de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 7, per un import de 1,971'53 pessetes; i hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre, per un import de 1,988'81 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera:

Hectòmetres 8-10 i 1-4 dels quilòmetres 2 i 3, per un import de 1,911 pessetes.

Quilòmetre 1, per un import de 1,974 pessetes.

Hectòmetres 1 a 7 del quilòmetre 2, per un import de 1,980'30 pessetes.

Hectòmetres 4 a 10 del quilòmetre 3, per un import de 1,923'60 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Manlleu al confí amb Girona per Sant Pere de Torelló, hectòmetres 1 a 3 del quilòmetre 9, per un import de 1,952'75 pessetes; i hectòmetres 5 a 10 del quilòmetre 12, per un import de 1,947'40 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí veïnal de Sant Boy de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 12, per un import de 1,926 pessetes; i hectòmetres 5 a 10 del mateix quilòmetre, per un import de 1,984'85 pessetes.

Inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí de Figueres a Terradas, hectòmetres 1 a 6 del quilòmetre 3, per un import de 1,853'28 pessetes; i hectòmetres 7 a 10 del mateix quilòmetre, per un import de 1,976'40 pessetes.

— Concedir una prorroga de dos mesos a D. Pere Blanch per a enllestir els treballs de reparació i ferm del camí veïnal de Pont de Molins a les Escaules, a finir el dia 3 de juliol propiament.

— Donar-se per enterat d'una comunicació del Reial Moto Club de Catalunya, en la qual assabenta la Mancomunitat que sols ha pogut arribar a 10,000 de les 15,000 pessetes que va oferir-li per a contribuir als treballs de reparació de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, des del seu origen al quilòmetre 9'670, per tal de procurar que es trobin enllestits el dia 29 de juny propiament, data en la qual tindrà lloc una cursa de motocicletes.

— Pendre esment de l'ofici de l'Alcaldia d'Os, regalant els treballs de reparació del camí d'Os a Tàrragona.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Aprovar el compte del Notari D. Emili Saguer, d'import 35'50 pessetes, a lliurar, per l'autorització de l'acte

de subhasta deserta del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Banyoles a la carretera de Besalú a Roses, que tingué lloc a Girona el dia 14 d'octubre darrer.

— Designar el senyor Diputat D. Josep Nolla i Badia per a assistir al reconeixement i, si s'escau, a la recepció provisional de les obres del camí veïnal d'Espoya a la carretera de Igualada a Sitges.

També designà el Diputat D. Francesc Canivell per a assistir a la recepció definitiva de les obres del pont sobre el Canal de la Dreta de l'Ebre, en el quilòmetre 4, de la carretera d'Amposta a Vinallop.

— Disposar el lliurament de la quantitat de 3.990 pessetes, que amb la resta dels lliuraments precedents farà la suma de 4.000 pessetes, a favor del Pagador primer de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a atendre les despeses que s'ocasionaran durant el mes que som en la reparació de la carretera de Montesquiu a Berga, quilòmetres 7-15.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, per a realitzar pel sistema d'administració les obres que a continuació es detallen, deixant aprovats els corresponents pressupostos, que hauran de lliurar-se:

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 10 de la carretera d'Esparraguera a Manresa, pel seu import de 1.976'70 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa via, hectòmetres 5 a 10 del quilòmetre 10, pel seu import de 1.904'60 pessetes; i hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 11, pel seu import de 1.829'70 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament dels quilòmetres 10, 11, i 12 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, pels seus pressupostos parcials de 1.890, 1.984'50, 1.946'70, 1.965'60 i 1.323 pessetes.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

ADQUISICIÓ DE MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir dos carros-bòtes, amb destinació

a la conservació de carreteres de les seccions de Reus i Vendrell, per un import de 1.300 pessetes per cada una d'elles, a lliurar.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Notícies i documents

El dia 20 del corrent mes de maig tingué lloc la recepció definitiva de les obres de nova construcció del camí veïnal de la carretera d'Esparraguera a Manresa a la del Bruch a Manresa per Marganell, tros primer, amb assistència del Diputat provincial D. Joan M.ª Roma, Enginyer-cap d'Obres públiques de l'Estat a Barcelona D. Blas Sorribas, Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat D. Frederic Turell, Enginyers subalterns de l'Estat i Mancomunitat, respectivament, D. Tomàs Ribera i D. Eduard Peña, i el contractista de les dites obres D. Joan Vilagut.

El dia 22 va reprendre's el trànsit públic pel camí mancomunal de Sant Adrià del Besòs a La Roca, el qual havia estat interromput a conseqüència de les avaries ocasionades per les crescudes del riu Besòs (segons nota explicativa remesa al senyor President per a la seva publicació a la premsa diària).

LES AIGÜES DEL RIU CAROL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment del curs de les gestions practicades en defensa de les aigües del riu Carol, amb motiu de la moció en aquest sentit presentada a la darrera Assemblea de la Mancomunitat, acordant-se comunicar a la Comissió de defensa constituïda a Puigcerdà el text de la R. O. de la Presidència del Consell de Ministres, donant compte de la tramitació de les negociacions diplomàtiques iniciades pel Govern, a l'objecte interessat.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

MANICOMIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una proposta d'acord del Conseller-ponent Dr. Riera, referent a millores immediates en el Manicomi de Sant Boy (Secció d'homes) i correlativa millora d'estades especials, acordant-se que quedés damunt de la taula a estudi dels senyors Consellers per a definitiva deliberació en una de les pròximes sessions.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Concedir a la Junta de la Societat de Salvament de Naufragats de Palamós la subvenció de 100 pessetes, que

per correspondre a l'exercici econòmic de 1920-21 hauran de fer-se efectives amb càrrec al capítol de resultes del Pressupost vigent, partida 71.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

JUNTA DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

BARCELONA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Junta de Govern de les Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits perquè concedeixi l'afiliament

de l'exposita Carme Serra i Ferraz, núm. 502 de 1915, als esposos D. Ramon Farré i D.ª Ramona Brusé, veïns d'aquesta ciutat; el de l'exposita Rosa Fàbregas i Lluch, núm. 139 de 1915, als esposos Antoni Serna i Maria Mas, veïns de Barberà; el de l'exposita Carme de Gràcia, núm. 357 de 1914, als esposos Isidre Torres i Teresa Grau, de Terrassa; i el de l'exposita Maria de Candelera Suàñez i Rico, núm. 5 de 1910, als esposos D. Josep Duocastella i Maria Solanells, veïns de Manresa; fent constar els dits afillaments en escriptura pública o en document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a les Juntes de Govern de les Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits, amb devolució dels documents corresponents.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

GIRONA

Vist l'acord del Consell del dia 14 d'abril darrer d'anar a la provisió, mitjançant oposició pública, de la plaça d'Auxiliar de l'Oficina d'Administració dels Establiments de Beneficència de Girona, i publicada en els *Bulletins Oficials* de les quatre províncies catalanes la convocatòria a concurs entre funcionaris de les respectives Diputacions per a la provisió de la referida plaça, i finits els vuit dies fixats sense que s'hagi rebut cap sol·licitud, el Consell, a proposta de la Secció 1.ª d'Administració, amb el vist i conforme del Conseller-ponent, adoptà els següents acords:

1.ª Aprovar el programa format per a l'exercici oral de les oposicions a la plaça d'Auxiliar de l'Oficina d'Administració dels Establiments de Beneficència de Girona, redactat en la següent forma:

I. — Organització provincial. — Governadors de província, ses atribucions com a Cap de l'organització provincial i com a delegat de la central. — Caràcter, designació, responsabilitat del càrrec.

II. — Diputació provincial. — Composició dels districtes. — Eleccions. — Aprobació d'actes, incapacitats, excuses, vacants extraordinàries.

III. — Funcionament de la Diputació. — Sessions ordinàries i extraordinàries, públiques i secretes. — Comissions internes.

IV. — Atribucions de la Diputació. — En sa esfera pròpia, com administradora dels interessos peculiars de la província, i com superior jeràrquic dels Ajuntaments.

V. — Comissió provincial. — Sa composició. — Els vocals, assistència, sessions. — Atribucions de la Comissió com a Cos consultiu. — Com a superior dels Ajuntaments. — Com a Cos administratiu.

VI. — Acords provincials. — Requisits perquè existeixi acord. — Qui els comunica i persones a les quals han d'ésser comunicats.

VII. — Mancomunitat de Catalunya. — Son origen i constitució. — Número de Diputats que la componen i duració dels càrrecs. — Organització d'aquesta entitat.

VIII. — Assemblees generals. — Època en la qual han de celebrar-se. — Reunions extraordinàries. — Qui les convoca i requisits de la convocatòria. — Consell Permanent de la Mancomunitat. — Número de Consellers que el formen. — Manera de funcionar.

IX. — Estudi especial dels serveis provincials de beneficència. — Cases d'Expòsits, Hospitals, etc. — Esfera d'acció de la Mancomunitat en matèria de beneficència.

X. — El servei de dementes pobres. — Tramitació de llurs expedients de reclusió. — Reclusió preventiva i definitiva.

XI. — Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya. — Lur composició.

XII. — Atribucions exclusives de les Juntes de

Govern. — Casos en què cal l'autorització expressa de la Mancomunitat. — Atribucions reservades especialment al Consell Permanent en aquesta matèria.

XIII. — Atribucions dels Presidents de les Juntes de Govern, en son caràcter de Directors dels Establiments de Beneficència. — Atribucions dels Vocals de les Juntes de Govern.

XIV. — Registres d'entrada i sortida. — Lur finalitat i manera d'ésser portats. — Detalls del curs d'un expedient en la Mancomunitat, fins a la seva resolució final.

XV. — Tractament que correspon a cada una de les Autoritats, locals, provincials, regionals i centrals.

2.ª Serà publicat en els *Bulletins Oficials* de les quatre províncies mancomunades, junt amb una convocatòria, d'acord amb les següents Bases:

1.ª Fins el dia 30 de juny propinent inclusiu, s'admetran en la Secretaria del Consell les instàncies i documents que ajustats a les prescripcions vigents, sobre paper segellat i ús de cèdules personals, presentin els que pretenguin pendre part en els exercicis.

2.ª Per a pendre part en aquests exercicis, els aspirants hauran d'acreditar no tenir encara complerts trenta cinc anys d'edat el dia 30 de juny, requisit que hauran de justificar mitjançant la corresponent certificació expedida pel registre civil, i hauran d'acreditar, demés, trobar-se lliures del servei militar o estar-lo prestant en la situació que correspongui, per mitjà de l'oportú certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les Autoritats militars que correspongui, segons els casos. Podran també aportar tots aquells documents que creguin útils per a acreditar mèrits i serveis. No serà admes títol ni document de cap mena que es produïxi amb les instàncies, si no va acompanyat d'una còpia per a cadascun d'ells, estesa en paper del segell que correspongui, i en deguda forma. Les còpies, després de compulsades i autoritzades per funcionari competent, s'uniran a l'expedient, tornant-se els originals als interessats.

3.ª Acabat el termini que es fixa en la primera d'aquestes regles, la Secretaria del Consell presentarà els expedients dels opositors al referit Consell, el qual, en vista de tots ells, farà declaració expressa dels que siguin admissibles, guardant silenci sobre els altres.

4.ª Els exercicis d'oposició seran públics, començaran el dia i en el lloc que el Tribunal designi, i seran de dues classes, a saber:

1.ª Exercici pràctic, que consistirà en la redacció d'una comunicació que expressi correctament el pensament que el Tribunal determini; en escriure a mà i a màquina, copiant i al dictat, en castellà i català, el document que s'assenyali, i en resoldre un problema d'aritmètica elemental.

2.ª Exercici oral, que consistirà en la contestació a tres preguntes tretes a la sort, d'entre les compreses en el programa abans copiat.

5.ª Practicat per tots els opositors el primer exercici, el Tribunal deliberarà a porta tancada i decidirà en votació secreta, per boles, sobre l'aptesa, en absolut, que hagi demostrat cada opositor per aprovar-lo, entenent-se eliminats de la pràctica del segon exercici aquells opositors que no hagin obtingut majoria de vots.

L'opositor que deixés de concórrer a algun dels exercicis el dia assenyalat, sigui quin vulgui el motiu, quedarà exclòs de l'oposició i no serà tingut en compte ni per a la pràctica d'aquell ni per a la de l'exercici successiu.

6.ª El nomenament que s'obtingui en virtut d'aquestes oposicions serà pel terme de cinc anys i d'acord amb els requisits que imposa el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

Notícies i documents

Sessió del dia 6 de maig de 1921. — Sota la Presidència de D. Agustí Riera i amb assistència dels senyors Vocals D. Jaume Sagrera, D. Josep M.ª Pérez Xifra, D. Ramon de Berenguer, D. Leopold Cànovas i el doctor D. Josep Morera, celebrà sessió aquesta Junta.

Fou llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior. Seguidament la Presidència donà compte de què fou visitat per Mn. Enric Faixat i l'artista En Jaume Busquets, els quals li mostraren el projecte d'ornat de l'altar de la Capella del Sant Crist de l'Hospital que es proposen realitzar diverses senyoretas d'aquesta capital. Manifestà que el projecte és de caràcter seriós i acceptable, però que creia necessari que la Junta havia de quedar assegurada de la seva terminació un cop es posesin mans a l'obra. Al dit fi proposà que s'indiqués a les sol·licitants el desig de la Junta de què la seva realització no comencés fins i tant no es tinguessin recaptades les quantitats necessàries per a la seva completa execució, i s'acordà de conformitat.

Dit senyor President donà compte dels donatius concedits per la Junta Benèfica, importants 1.750 pessetes per al mes de març i 3.400 per al d'abril, i després d'un canvi d'impressions sobre l'esmerçament a verificar de les quantitats remeses per dita Junta, s'acordà remeiar-les.

Es donà compte del moviment d'asilats d'aquests Establiments durant el mes d'abril últim.

En instància de D. Josep Maurici, encarregat de la conducció de cadàvers des del Manicomi al cementiri de Salt, s'acordà concedir l'augment de 2 pessetes per servei que sol·licitava.

Foren concedits els següents abonaments de didatge:

Als esposos Emili Barbosa i Enriqueta Bassacoma, veïns de Palafrugell, i a En Pius Viarnès, de Osor, per a un seu fill bessó.

A En Domènec Casanova, vidu de Batet, per al seu fill Joan.

S'accedí a què l'exposita Dolors Rich Borrell continués per temps indefinit en poder dels seus didots Josep Puigdemont Giró i Angela Plana Cros, veïns de Fares, termini municipal de Besalú.

A pròpia instància fou admesa a l'Hospici Amàlia Pou Llenas, vídua, veïna de Girona, i a la del seu pare Bartomeu Pla Quera, de Vilajuïga, ho fou Mercè Pla.

Foren aprovades unes factures, les quals importaven respectivament, 80 i 130'50 pessetes pel paper subministrat a la impremta de la Casa de Misericòrdia pels senyors Jordà i Geli.

Igualment fou aprovada la liquidació dels pressupostos d'aquests Establiments per durant l'any econòmic de 1920-21.

El Vocal Dr. Morera, a qui la Junta féu encarrec d'estudiar la manera de duu a la pràctica la idea d'instaurar una classe de dibuix per als asilats que treballen en els diferents tallers de la Casa de Misericòrdia, donà compte del seu comès, i la Junta, acceptant la forma de realització per ell proposada, acordà elevar al Consell de Pedagogia una exposició a ella ajustada interessant la creació de la dita classe de dibuix.

I no havent-hi altres afers de què tractar, s'aixecà la sessió.

Sessió de 13 de maig de 1921. — Amb assistència del senyor President D. Agustí Riera i dels Vocals D. Ramon de Berenguer, D. Leopold Cànovas i el Dr. D. Josep Morera, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

El Sr. Pérez Xifra excusà la seva assistència.

Fou llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior. El senyor President s'ocupà de l'esmerçament de les quantitats remeses per la Junta Benèfica i donà compta

de les gestions que a dut a terme després del canvi d'impressions hagut en la sessió anterior sobre aquest afer, manifestant que a fi de guanyar temps i confiant amb l'aprovació de la Junta, havia encarregat a la casa Sala, de Barcelona, que telegrafiés a Alemanya perquè es trametés, juntament amb altres demandes fetes per dit industrial, una vintena de comunes portàtils, que vindrien a costar de 60 a 65 pessetes cada una.

La Junta, ateses les dites manifestacions, acordà, contra les quantitats mentades, adquirir per a l'Hospital una taula per a operacions fabricada als tallers de C. Maquet, de Heidelberg (Alemanya), sota les indicacions del Dr. Quervain, una vintena de comunes portàtils; procedir a la reposició de material per a l'arsenal de cirurgia; terminar la Sala d'operacions; substituir les actuals tauletes per altres més pràctiques i de més fàcil neteja, i, contra les quantitats procedents del llegat de la senyora Vilella, l'adaptació de somiers als llits del nomenat Establiment, sense perjudici de destinar-hi també les quantitats de què pugui disposar-se procedentes dels donatius de la Junta Benèfica.

La pròpia Presidència féu avinent als senyors Vocals les insinuacions aparegudes en les planes d'alguns diaris de la ciutat demanant que es doni compte de les quantitats que li han estat remeses per la Junta Benèfica, i manifestà que tal volta fóra necessari publicar una nota oficiosa manifestant que les mateixes obren en caixa per no haver arribat encara el moment de fer efectiu el pagament de cap de les millores a què se les té destinades. S'acordà de conformitat.

Igualment fou acordat donar les gràcies al Sr. Suriñach Senties pel seu donatiu de cent exemplars del llibre *El tresor dels pobres* per als asilats de la Casa de Misericòrdia, quedant determinat que la seva distribució fos feta com a premi en els propers exàmens.

Es quedà enterat d'una comunicació del Consell donant compte de l'adaptació de les partides destinades a pagament d'havers figurades en el Pressupost vigent, al personal que actualment exerceix els corresponents càrrecs.

S'acordà adreçar-se a la Diputació de Girona i trametre-li el projecte del pressupost formulat pel Regent de la Impremta de la Casa de Misericòrdia per a la impressió del Cens electoral, pregant-li se serveixi manifestar amb la major urgència possible si desitja que amb sujeció a ell es dugui a terme el sudit treball.

Es resolgué proveir les dues noves places d'hortelans que figuren en Pressupost per al Manicomi de Salt.

S'autoritza als consorts Pere Madi Costa i Maria Tubert Madrenys, de Salt, perquè per temps indefinit retinguin en son poder a l'exposita Carme Soler Sallerés criada per aquella.

Fou concedit l'ingrés a l'Hospici de Maria Serra Vilanova, tal com insta el seu nebot Miquel Serra, veí de Begudà.

Foren concedits els següents abonaments de didatge: a D. Rafael Roselló, veí de Sant Joan de Palanós, per a un seu fill bessó; a D. Manuel Pàbrega, veí de Salt, per a un seu fill, també bessó, i a D. Josep Anglada, veí de Sant Joan les Fonts, per a un seu fill, també bessó.

I no havent-hi altres afers a tractar s'aixecà la sessió.

Sessió de 24 de maig de 1921. — Sota la Presidència de D. Agustí Riera, i amb assistència dels Vocals D. Josep M.ª Pérez Xifra i Dr. D. Josep Morera, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

Fou llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior.

Es quedà enterada de què el Consell Permanent, en reunió celebrada el dia 29 d'abril, aprovà la distribució de cabals per aquests Establiments de Beneficència i per durant el propi mes en la quantitat total de pessetes 95.986'81.

Es donà lectura a altra comunicació del propi Consell autoritzant la Junta per a nomenar interinament el Practicant, la qual plaça se li interessà proveir per acord de data 1.ª d'abril; i conseqüent amb ella, s'acordà nomenar D. Marian Orri Corredor, que fa tres anys presta servei a l'Hospital gratuïtament, i que resulta ésser l'únic practicant de Girona que no pertany al dit Establiment.

Foren concedits els següents abonaments de didatge: a D. Ramon Puigblanquer, veí de Tortellà, per a un seu fill bessó; a D. Felicià Costa, veí de Terrades, per a la seva filla Rosa; i a D. Joaquim Cortés Andreu, veí de Vidreres, per a un seu fill bessó.

Fou concedida, interinament, autorització als esposos Jaume Brugué Coll i Vicenta Torres, d'aquesta ciutat, perquè puguin afillar-se una expòsita de set anys mitjançant la dot de 250 pessetes. Igualment i amb les mateixes condicions es concedí als consorts Josep Servós i Concepció Manera, veïns de Calella, l'afillament d'una expòsita de sis anys.

S'aprovà una relació de diversos comptes presentats per diferents industrials, que importen en conjunt de pessetes 17.361'44.

I no havent-hi altres afers a tractar, s'aixecà la sessió.

LLEYDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el nomenament interí fet a favor de D. Miquel Florensa Mesalles per al càrrec d'Infermer de l'Hospital, vacant per mort del que anteriorment el servia, entenent-lo interí fins a tant que en el Reglament especial que per a regir aquells Establiments ha de redactar i proposar a l'aprovació del Consell la pròpia Junta, sigui determinada definitivament la forma d'ingrés del personal depenent de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

A la sessió de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència del dia 2 de maig assistiren, presidits pel Conseller D. Romà Sol Mestre; els Srs. Vicens, Solé, Florensa, Perea i Izquierdo.

Autoritzat pel Consell de la Mancomunitat varen estar concedits els afillaments de l'expòsita Miquela, núm. 876, als esposos Josep Perecans i Filomena Puigdemívol, que la dotaran amb la quantitat de 150 pessetes, i el de Paulina Lluïsa, núm. 861, a D. Joan Comaposada i D.ª Rosa Agut, que la dotaran amb 100 pessetes.

Foren admesos a la Casa de Misericòrdia, Ramon Corretge Barrufet, de Juneda; Maria Colomines, de Lleyda; i Josep i Jaume Soldevila Domingo, d'Alguair.

Concedir la pensió d'aliment per Joan Guàrdia Ordas, d'Ager, per atendre a la d'un dels seus fills bessons.

Aprovar les relacions de robes que es consideren es necessitaran durant l'estiu als asils, que importen 3.287'50 pessetes les de la Casa de Misericòrdia, i 1.917'50 pessetes les de la Casa de Maternitat.

Contestar una comunicació del senyor Governador demanant s'admetés a l'Asil a la nena Empar Obispo Rojo, que es resoldrà ço que sigui just quant l'interessat justifiqui les condicions reglamentàries.

Fixar les quantitats que en concepte de lloguer dels edificis annexos a l'Hospital es recaptaran des del mes vinent.

Aprovar una factura de la casa Vilaseca, de Barce-

lona, de 1.064'61 pessetes per paper per al *Butlletí Oficial* i altra de la casa Jerònim Martí de 546'95 pessetes per material de pintura.

Quedà assabentada la Junta del balanç d'operacions fetes durant el mes d'abril en ingressos i pagaments.

— A la sessió de la Junta de Govern del dia 9 de maig de 1921 assistiren, sota la Presidència del Conseller D. Romà Sol, els Srs. Cortecans, Jaques, Vicens, Solé, Florensa, Izquierdo i Cúria.

Es va fer constar en acte el sentiment de la Junta per la mort del digne i virtuós capellà de la Casa de Misericòrdia Rvnd. D. Jaume Morrerres, i es va aprovar tot el que amb tal motiu va disposar el senyor Vice-president.

S'autoritzà la compra de medicaments per la farmàcia de l'Hospital per un total de 210 pessetes.

S'acordà concedir les pensions d'aliment demanades per Aleix Piera Jovells, de Golmes, per un dels seus fills bessons, i per Pere Mas Galadies, de Florejachs, pel seu fill, orfe de mare, Ramon.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Martí Genes Mentrut, de Bescarai.

Aprovar els comptes de despeses fetes per al sosteniment dels asils durant el mes d'abril, que importen 10.656'56 pessetes els de la Misericòrdia, 5.744'26 els de la Maternitat i 4.432'66 els de l'Hospital.

Designar al Vocal Sr. Cúria per a presidir l'acte del concurs anunciat per a vendre cinc truges que es crien amb les sobres dels asils.

— A la sessió de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència celebrada el dia 23 d'abril de 1921, presidida pel senyor Vice-president Dr. D. Josep Correcans, varen assistir els Srs. Solé, Jaques, Florensa, Cúria i Vicens.

Es varen despatxar tots els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, prenent-se els següents acords:

Aprovar interinament l'ingrés a la Casa de Misericòrdia dels orfes Josep i Maria Estadella, de Preixana.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Josep Franch Fuertes, de Vilanova d'Alpicat.

Admetre a la Casa de Misericòrdia al pobre impedit per al treball Isidre Bartomeu Grajà, de Tírvia.

Concedir la pensió d'aliment demanada per Amadeu Biguera Lloret, de Lleyda, per atendre a la d'un dels seus fills bessons.

Admetre a la Casa de Misericòrdia, pagant les estades que causi, a Rosa Pàmols Verdú, de Corbins.

Concedir el dot de 100 pessetes a l'expòsita Trinitat Torres, núm. 4476, per haver-se casat.

Confirmar l'ordre provisional d'ingrés a la Maternitat expedida pel senyor President a favor de la noia Antònia Duart Arbós.

Ordenar al cap de la brigada d'obres que arregli la teulada de l'Hospital.

Adjudicar definitivament el concurs anunciat per la venda de cinc truges que es crien amb les sobres dels asils al millor licitador Joan Cervera.

Autoritzar la compra de material d'obres per un total de 432'50 pessetes.

Concedir permís a l'expòsita Pasquala per ingressar com a religiosa en el Convent de l'Ensenyança de Manresa.

Aprovar les següents factures:

De Teresa de Grau, de 100 pessetes, per vint carretades d'arena.

De Jaume Magrí, de 137'50 pessetes, per mil tobes.

De Domènec Roc, de 40 pessetes, per ciment.

De Llorenç Domingo, de 84'65 pessetes, per una bandana de ferro.

De la casa Lorilleux i C.ª, de 140 pessetes, per un barril de tinta per a la impremta de la Casa de Misericòrdia.

Concedir la pensió d'aliment demanada per Ramon

Montraveta Angrill, de Naves, per un dels seus fills bessons.

Aprovar la distribució de cabals pel mes de juny, que ascendeix a 39.046'38 pessetes.

Destinar a material de l'Escola de Sords-muts 150 pessetes, les quals es cobraran de la Caixa d'Estalvis.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Maria Rosa Alceda, de Cervera.

I no havent-hi res més a tractar, s'aixecà la sessió.

A la sessió de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència celebrada el dia 30 de maig, sota la Presidència del Conseller D. Romà Sol Mestre, assistiren els Srs. Cortecans, Jaques, Vicens, Pereña, Florensa, Solé i Izquierdo.

Es varen concedir les pensions d'al·letament demanades per Ermengol Giribert, de Castellsarà, per un dels seus fills bessons, i per Pere Fo, de Torrefarrera, també per un dels seus fills bessons.

Per a contractar els articles de consum en els asils que es consideren necessaris per al tercer trimestre d'enguany, s'acordà anunciar un concurs que es celebrarà el dia 20 de juny vinent.

S'acordà adquirir vint resmes de paper per a la impressió del *Butlletí Oficial*, a 16'75 pessetes resma, i quatre de satinat per altres treballs.

S'aprovà la liquidació d'estades a la Casa de Misericòrdia d'Eduard Cortada, que importa 87 pessetes.

S'aproven les relacions de queviures i efectes per als asils, del mes de juny, que importen 10.456'25 pessetes les de la Casa de Misericòrdia i 5.925'64 les de la Maternitat.

S'acordà trametre al senyor President de la Mancomunitat els expedients de reclusió de Josepa Grells i Consol Castro.

Poren admesos en torn, a la Casa de Misericòrdia, Antoni Eroles Fortuny, d'Os de Balaguer, i Gregori Navas, de Juncosa.

Fou tramès al senyor President del Consell la renúncia que del càrrec de Vocal de la Junta havia presentat D. Carmel Izquierdo.

TARRAGONA

Notícies i documents

La Junta de Govern de la Casa de Beneficència, durant els mesos d'abril i maig, ha adoptat els acords següents:

Sessió del dia 12 d'abril. — Retornar el dipòsit constituït a favor de l'expòsit Joan de S. Albenio, per haver contret matrimoni.

Celebrar, com de costum, la festa de Sant Jordi, patró de Catalunya, encarregant el sermó al Dr. D. Ramon Sabater.

Sessió del dia 26 d'abril. — Dirigir-se als senyors Rectors i Metges de les poblacions on hi hagi criatures d'al·letament o ja major, demanant-los que periòdicament vulguin donar noves a la Junta de l'estat físic i cura moral i material que amb ells tenen les persones sots quina custòdia viuen.

Així mateix s'acordà excitar el bon zel dels senyors Metges i Professors d'Instrucció pública a fi que recomanin a llurs conveïns la conveniència de què treguin de l'Establiment criatures per al·letar-les, posant-los al corrent de les condicions immillorables que actualment s'ofereixen.

Estudiada amb la deguda atenció la situació legal de tot el que fa referència al llegat que féu a l'Establiment D. Lluçia Smith de Vilardaga, s'acordà inter-

posar l'acció judicial per obtenir l'efectivitat de la deixa, investint al senyor President de la Junta de quantes facultats sien necessàries en dret per a portar a terme aquest important afer.

Passar a estudi del Vocal-ponent d'Ensenyança, Sr. Martí, unes Bases rebudes del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya per al règim docent en els establiments de Beneficència que té sots la seva cura aquella entitat.

Accedir a la petició de Baptista Sans, veí d'Am-posta, d'ingressar els seus fills Josepa, Maria, Manuela i Eliseu Sans Gils.

Sessió del dia 10 de maig. — Autoritzar l'ingrés del nen Josep Martí Cabestany, a petició de la seva àvia Teresa Sala Iglesias, veïna de Blancafort.

Concedir una pensió d'al·letament als veïns de Masdenverge Josep Cavallé i Josepa Massagué pel seu fill bessó Francisco.

Confirmar el permís, concedit provisionalment per la Presidència, per a contraure matrimoni l'expòsita Mariana Panla, de Tortosa, amb el seu conveï Josep Garcia.

Celebrar, amb la forma de consuetud, la Primera Comunió dels nens i nenes asilats, assenyalant el dia 22 per a tenir lloc el sudit acte.

Remerciar al seu autor Sr. Suriñach Senties la remesa de cent exemplars de la seva obra *El tresor dels pobres*, i repartir-los entre els asilats que més es distingeixin per les seves virtuts i aplicació.

Reformar les antigues llegendes disseminades per l'Establiment, substituint-les per altres més adequades, pròpies del Vocal Sr. Martí, unes, i per pensaments d'autors escollits.

Sessió del dia 25 de maig. — Autoritzar el retorn dels nens Josep i Antònia Salvadó, instat pel seu pare Joan Salvadó, veí de Prades.

La pròpia concessió es féu a Teresa Miró Anglès, veïna de Reus, que demana la remesa del seu fill Josep Maria Borràs Miró; a Assumpta Callao Sedó, del mateix veïnat, que demana li sia remesa la seva filla Angelina Anguera Callao, i a Gertrudis Escoda Barceló, veïna de Montroig, que desitja incorporar-se de la seva néta Maria Calduch Escoda.

Donar lloc a l'ingrés del nen Joan Aubareda Crusells, a petició de la seva mare Palmira Crusells Vidal, veïna de Tarragona.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat dels treballs realitzats pel Servei de Sanitat, sota la Direcció del Dr. Pittaluga, per al sanejament sanitari del Pla del Llobregat, en compliment d'anteriors acords, i acordà fer pública, per mitjà de la premsa i de la CRÒNICA OFICIAL DE LA MANCOMUNITAT, la relació en la qual es detallen aquells treballs.

(*Sessió del dia 12 de maig de 1921.*)

Notícies i documents

En compliment dels acords adoptats per la Comissió de Sanitat, en sessió del 16 de març d'enguany, en allò que respecte a la situació sanitària creada a les masies del Pla del Llobregat i en el mateix poble del Prat pel conreu de l'arròs, el Servei de Sanitat, i personalment el Dr. Pittaluga, ha realitzat les següents qüestions:

1.ª Acord amb els propietaris de «cotos» arrocers perquè aquests acatin la direcció sanitària d'una enèrgica campanya antipalúdica i contribueixin a les despeses necessàries amb una quantitat que ha estat fixada de moment en 3.500 pessetes, a les quals s'ha d'afegir la quantitat de què pot disposar el Servei del seu pressupost actual i la participació indirecta que, com seguirà més endavant, hi pren l'Estat mitjançant la seva Comissió Ejecutiva para el saneamiento de comarcas palúdicas, que depèn del Ministeri de Governació (Inspección General de Sanidad) i que el Dr. Pittaluga presideix.

2.ª Acords amb l'Alcalde del Prat i amb els Metges vocals Drs. Pujol i Soler (el primer Inspector municipal de Sanitat) per aconseguir l'ajuda i cooperacions indispensables a aquesta campanya.

3.ª Acord de la Comissió Ejecutiva para el saneamiento de comarcas palúdicas, ratificat per R. O. de l'Inspector General de Sanitat, de trametre a disposició del Servei, per la campanya del Prat, el personal tècnic especialitzat en la lluita antipalúdica, actualment destinat a la campanya de la província de Càceres. Des del dia 18 del present mes s'ha instal·lat en el poble del Prat per a dirigir la campanya a les ordres del Servei, el Dr. D. Sadi de Buen, Professor auxiliar de la Càtedra de Parasitologia i Patologia tropical i Ajutant de Secció del Instituto Nacional de Higiene de Alfonso XIII, Jefe del personal tècnic de la lluita antipalúdica, el qual s'estarà en el Prat tot el temps necessari, a judici d'aquest Servei, per a orientar la campanya i preparar degudament un personal especialitzat tècnic i subaltern.

4.ª Designació del Dr. D. Pere Domingo, Ajutant del Laboratori Municipal d'Higiene de Barcelona, per a practicar, al costat del Dr. de Buen, per tal d'especialitzar-se en la tècnica de la lluita antipalúdica, cooperar amb el primer, particularment en els exàmens hematològics, i substituir eventualment al personal de la Comissió Central.

5.ª Concessió d'una pensió per l'estudi de perfeccionament respecte al paludisme i la seva profilaxia per part de la Creu Roja Espanyola i per indicació del doctor Pittaluga, a l'ajutant de l'Institut de Fisiologia de Barcelona, Dr. Puche, qui sortirà amb aquest objecte

cap a Itàlia el pròxim mes de juny, on hi restarà tres mesos participant en la campanya de la Creu Roja Italiana i de la Comissió antipalúdica presidida per l'il·lustre biòleg Prof. Grassi, i podrà ésser emprat més endavant en la campanya del Prat o en altre lloc dintre de l'organització sanitària antipalúdica de la Mancomunitat. La pensió l'importa líquid de la qual està ja a la nostra disposició, consisteix en un bitllet de primera classe d'anada i tornada Barcelona-Roma i viceversa, més 3.000 lires.

6.ª Acord de la Comissió Ejecutiva para el saneamiento de comarcas palúdicas, ratificat per R. O. de l'Inspección General de Sanitat, concedint al Servei, per la campanya del Prat, 15.000 píldores de quinina, arsènic i ferro (a base de 0'15 centígrams de clorhidrat de quinina cada una), preparades per la Farmàcia Central de Sanitat Militar conforme a la fórmula aconsellada pel Dr. Pittaluga. D'aquestes 15.000 píldores obren ja en poder del Dr. de Buen, en el Prat, 5.000, amb les quals s'ha començat la campanya profilàctica amb el tractament intensiu dels portadors de gèrmens.

7.ª Concessió d'un microscopi binocular Greenough per la campanya del Prat (investigacions sobre els mosquits transmissors) per la Comissió Central. Aquest microscopi està ja en poder del Dr. de Buen, en el Prat.

8.ª La resta de la quinina necessària per la campanya serà donada en part pel Servei, que ja disposa de 20.000 tablettes de 0'25 gr. de sulfat de quinina, i en part serà adquirit i distribuït a càrrec dels mateixos propietaris de la quantitat que aquests han posat a la disposició del Servei.

9.ª Tots els treballadors de l'arròs procedents de localitats palúdiques i importats al Prat de Llobregat per les feines agrícoles, seran sotmesos a examen hematològic i tractament intensiu obligatori d'acord amb els propietaris dels «cotos» arrocers, als quals s'ha tramès la disposició circular núm. 1.

10. Un personal subaltern no tècnic serà preparat per a la cerca i captura dels mosquits, per tal d'establir l'índex de l'anofelisme local.

Successivament anirem publicant el curs que segueixi la campanya antipalúdica iniciada en el Prat, a la qual el Servei, en compliment de l'encàrrec, que li va ésser fet pel Consell Permanent, va prestant una atenció preferent.

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

De conformitat amb la proposta del Conseller-ponent d'Afers socials, D. Joan Vallès i Pujals, adoptà el Consell els següents acords:

I. — Que s'expedissin per la Presidència de la Mancomunitat tres lliuraments per satisfer els endarreriments de les bonificacions atorgades als vells pensionats pels Municipis de Terrassa i Pineda, en la forma següent:

a) Un lliurament de 688 pessetes, equivalents a 2.762 rals endarrerits de l'any 1919, que es pagaran amb càrrec a Resultes del dit exercici, ingressant-se 167 rals (41'75 pessetes) en la llibreta de pensió de cada un dels vells pensionats pel Municipi de Terrassa, que són Romuald Sabater i Guimerà, Àngela Aymerich i Pont, Maria Riera i Casajuana, Mercè Sellarès i Ramon, Eulàlia Arís i Juncà, Rosa Tarrida i Dalmau, Tomàs Izquierdo

i Monton, Josep Mas i Vendrell, Mariana Cardona i Mitjavila, Carme Vidal i Trilla, Rosa Ramoneda i Marcet, Francesca Invers i Sitges, Jaume Tusell i Ollés, Josepa Pere i Semaranch, Ignàsia Rodó i Puigvert i Josepa Noguera i Susana.

b) Altre lliurament de 1.672 pessetes, equivalents a 6.288 rals devengats i no satisfets durant l'exercici de 1920-21, dels quals s'ingressaran 365 rals en cada una de les llibretes dels vells pensionats pel Municipi de Terrassa, que figuren en la relació del primer lliurament i 224 rals, és a dir 56 pessetes, en les llibretes dels vells Nicolau Martí i Pujol i Josep Barangó i Maresma, pensionats pel Municipi de Pineda, la pensió dels quals ha de bonificar la Mancomunitat des de la data de 19 d'agost de 1920; i

c) Altre lliurament de 135 pessetes, equivalents a 640 rals, import de les bonificacions del mes de juny, de l'exercici corrent, que es pagarà amb càrrec a la

partida 207 del Pressupost vigent, ingressant-se 30 rals (7'50 pessetes) en les llibretes de cadascun dels vells pensionats pels Municipis de Terrassa i de Pineda.

II. — D'ara endavant, i per mensualitats vençudes, es lliuraran en igual forma i amb la mateixa destinació, 135 pessetes mensuals, a fi d'ingressar en la llibreta de cada un dels pensionats o 25 pessetes diàries, amb què els afavoreix la Mancomunitat.

III. — Dels esmentats acords, passi's diligència als Municipis interessats per al seu coneixement i a Intervenció de la Mancomunitat per a la seva execució, avisant-se, demés, a les Alcaldies que notifiquin la mort dels vells pensionats a mesura que tinguin lloc, a fi de rectificar les relacions que cada mes hauran de servir de base al lliurament i a la formalització dels ingressos en la Caixa de Pensions.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Vista la instància formulada amb data 10 del corrent mes de maig, per D. Antoni i D.ª Matilde Bordas i Mencia, manifestant que el dia 15 d'abril proppassat morí el seu pare D. Andreu Bordas i Cortés, empleat en el Museu Social des de l'any 1910, darrerament traspassat a la Secció de Política social, i pregant a la Mancomunitat que en atenció als serveis que el referit don Andreu Bordas havia prestat a la Corporació els siguin concedits els havers que es tinguin per convenient; i, de conformitat amb el dictamen del Cap-director del Departament d'Administració, amb el vist i conforme del Conseller-ponent dels Afers de Política social, concedir als peticionaris en concepte d'auxili, amb motiu de la mort del seu pare, l'import de dues mensualitats, o sia la quantitat de 370 pessetes, amb càrrec a la partida 204 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

HISENDA

BORSA DEL TREBALL

Notícies i documents

Aquesta Institució continua la seva tasca pròpia, facilitant la col·locació d'obriers i dependents. Durant l'any 1920 s'han registrat 5,178 demandes de treball, en minva de 896 respecte a l'any anterior. La minva és deguda sens dubte a les anormals circumstàncies socials perquè ha travessat Barcelona durant els darrers temps.

La marxa administrativa de la Borsa ofereix algunes novetats, a conseqüència de la reorganització dels serveis empresa per la Mancomunitat de Catalunya. L'alta inspecció de la Borsa ha estat confiada a la Institució Catalana de Política Social, novellament creada, posant-se al front de la Borsa el Cap de la Secció de Política social de la Mancomunitat.

S'ha conservat el canvi de fulles d'ofertes i extracte d'estadístiques amb les Borses estrangeres de Gand i Lieja.

La petita biblioteca especialitzada de la Borsa del Treball s'ha englobat en la de la Institució de Política social.

Està pendent la reorganització de personal i la dels estudis, havent-se formulat alguns projectes com el de l'extensió del servei al treball agrícola.

CONTINGENT DE LA MANCOMUNITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment de les comunicacions de diversos Ajuntaments de la província de Girona significant lliur adhesió a la Mancomunitat amb motiu de la intentada campanya de descrèdit i resistència al pagament del contingent, iniciada per determinats elements d'aquella província.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Aprovar les següents Bases per a l'organització del Servei de Recaptació del Contingent de la Mancomunitat:

1.ª El Servei de Recaptació del Contingent de la Mancomunitat, dependrà directament del Departament d'Intervenció.

2.ª La recaptació es farà per mitjà dels Bancs o

representants que designarà anualment el Consell. Els dits Bancs o representants estaran facultats per a rebre els ingressos que facin els Ajuntaments, als quals remetrà rebuts provisionals que es substituiran per la carta de pagament definitiva, dintre els quinze dies de fet l'ingrés. A aquest fi, el Banc o representant trametrà diàriament al Departament d'Intervenció la nota dels ingressos realitzats.

3.ª Els al·ludits Bancs o representants vindran subjectes, en la seva funció recaptatòria, a les normes i obligacions que determina la vigent Instrucció de 26 d'abril de 1900.

4.ª Al Departament d'Intervenció de la Mancomunitat es constituirà una Oficina destinada a impulsar i facilitar el pagament del contingent en els dos períodes, voluntari i executiu.

5.ª Al front d'aquesta Oficina hi figurarà com a Cap, la persona que designi el Consell Permanent.

6.ª Aquest Cap de Recaptació percebrà l'1 1/2 per 100 de totes les quantitats que des del començament de la seva actuació es recaptin pel concepte de contingent corresponent a tots els pobles de Catalunya, excepció feta de la capital, o sia de l'Ajuntament de Barcelona, el qual quedarà totalment exclòs de l'actuació del dit funcionari.

7.ª L'al·ludit tant per 100 constituirà l'únic pagament que haurà de fer la Mancomunitat dels serveis del dit funcionari i dels que, amb consentiment del Consell, ell designi; i amb càrrec al susdit tant per 100, abonarà aquell tots els premis i comissions corresponents als Bancs, entitats i particulars que intervinguin en el pagament del contingent. Amb càrrec a aquest mateix tant per 100, haurà de satisfer l'expressat funcionari el sou corresponent a l'Agent delegat de la província de Tarragona que designi el Consell, i a l'Agent executiu de la mateixa província.

8.ª No podran disminuir-se les agències i entitats recaptadores del contingent que existeixen en l'actualitat.

9.ª La liquidació de l'import del tant per 100 que correspongui a l'esmentat Cap de Recaptació es farà per mensualitats vençudes.

10. Totes les entitats i funcionaris que intervinguin en aquest servei tindran relació directa i immediata amb el senyor Interventor de la Mancomunitat, les ordres del qual hauran d'acatar i complir.

11. El Consell podrà suspendre o separar del Servei el Cap de Recaptació que designi i l'altre personal de

la recaptació, sempre i quan estimi convenient, sense que hagi de donar raó de la seva resolució i sense dret a reclamació de cap mena.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

ARBITRI D'AUTOMÒBILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Sobreseir els expedients referents a propietaris d'automòbils denunciats, els expedients dels quals haguessin estat sobreseïts i pagant solament la quota ordinària per tenir satisfet el trimestre d'ampliació de l'exercici de 1918, o per no haver rebut la circular invitant-los al pagament de l'arbitri, rellevant-los de tota penalitat.

Ingressar en la Caixa de la Mancomunitat l'import de les penalitats imposades als propietaris d'automòbils que foren denunciats i pagaren doble quota sense haver fet cap mena de reclamació.

Retornar als propietaris dels automòbils que han estat denunciats, pagant doble quota i que ha de retornar-se'ls-hi el que han satisfet com a penalitat, per haver pagat el trimestre d'ampliació del Pressupost passat, o per no haver rebut la corresponent circular d'avis de pagament, les dobles quotes satisfetes, menys el 10 per 100 que correspon al denunciant.

Donar per sobreseïts els expedients referents a propietaris denunciats, que ho han estat per no trobar-se llurs propietaris o per haver resultat cotxes de lloguer o falsos.

— Assenyalar el dia 31 de juliol propinent com a termini del cobrament voluntari de les patents de circulació de motociccles, side-cars, cycle-cars, voiturettes, automòbils, omnibus, camions i carros per carreteres i camins de la Mancomunitat, pel corrent any econòmic. Les dites patents seran expedides en la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat, conservant-se les matrius en els corresponents talonaris.

2.ª Transcorreguda que sigui aquella data, s'aplicarà la penalitat determinada en la regla VI de l'anex núm. 1 del Pressupost d'enguany, o sigui la imposició del doble de la quota ordinària si el pagament es fa dins els vuit dies feiners següents a aquell en què s'hagi invitat per ofici a pagar-la, i triple quota si es deixen transcórrer els expressats vuit dies sense satisfer l'arbitri, als propietaris dels esmentats vehicles que circulin per les dites vies sense haver-se proveït prèviament de la corresponent patent.

3.ª El personal afecte a la Inspecció del dit arbitri, podrà aturar els vehicles que circulin per les dites vies, a l'únic objecte de comprovar si estan proveïts de patent, i, en son cas, pendre nota de la marca i del número del motor, demés del número de matrícula, i donar a la Mancomunitat l'avis corresponent, amb subjecció al model que se'ls remetrà.

4.ª Els acords precedents, junt amb les regles de la tarifa respectiva, seran publicats en els *Bulletins Oficials* de les províncies mancomunades i en dos diaris de cada una d'elles, i seran, demés, posats en coneixement, per mitjà de circular, de cada una de les persones que dels Registres generals apareguin que son propietaris de la dita classe de vehicles.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Vista la instància presentada per D. Ramon Sarquella, administrador de la societat anònima Transports Eléctrics Interurbanos, domiciliada a Banyoles, sol·licitant celebrar un concert per al pagament de l'arbitri sobre circulació d'automòbils per carreteres

mancomunals, corresponent a l'any econòmic actual, i de conformitat amb el dictamen del Departament d'Hisenda, visat pel Conseller-ponent del Servei; desestimar la referida instància de D. Ramon Sarquella, administrador de la damunt dita societat anònima.

— Desestimar la instància de D. Pere Astals i Vilà, interessant que se l'autoritzi a transitar per la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera mentre s'està realitzant l'empedrament de la carretera de Madrid a França per La Junquera — liquidant sols per un trimestre l'arbitri que li correspon satisfer sobre circulació d'automòbils per carreteres provincials —, atès que el pagament de l'esmentat arbitri s'efectua mitjançant una patent, la quota de la qual és irreductible.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Anul·lar, en vista de la R. O. de 25 d'abril últim, establint que la part de penyes corresponent a l'administració ha d'ésser percebuda sempre en paper de pagament de l'Estat, el seu acord de data 13 del mateix mes d'abril, en virtut del qual s'autoritzava la Secció de Caixa per a ingressar la part de penyes que pertany a l'Administració i disposa que d'ara endavant siguin cobrades en paper de l'Estat.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Acceptar el nomenament d'Auxiliar de l'Agència Executiva de la Mancomunitat, fet per l'Agent D. Enric Pla, per les províncies de Barcelona, Girona, Lleyda i Tarragona, a favor de D. Josep Arsalaguer i Pujals.

Publicar l'esmentat acord en els *Bulletins Oficials* de les províncies catalanes, per a coneixement de les autoritats judicials, corporacions municipals i senyors contribuents.

— Aprovar el resum de les liquidacions dels comptes corrents amb interessos corresponents al quart trimestre de l'any econòmic de 1920-21, presentat pel Banc de Terrassa.

Formalitzar l'ingrés a la Caixa de la Mancomunitat de la quantitat de 1,025'24 pessetes, import dels interessos devengats.

Datar el Caixer interi de la Mancomunitat de la quantitat de 718'88 pessetes, import de les comissions de gir i altres despeses, expedint el lliurament corresponent.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Acordar, als efectes d'examen i proposta d'acord d'aprovació, que tots els comptes que no es refereixin a un servei adscrit nominativament a una Ponència determinada, s'entenguin pertanyents a la Ponència d'Hisenda.

— Fer extensiva a totes les altres Seccions i Negociats de la Mancomunitat, l'autorització concedida al Negociat de Carreteres i camins, en sessió del dia 20 d'octubre de l'any passat, per reduir els anuncis de subhasta, inspirant-se en les circulars de la Direcció d'Obres públiques de dates 9 d'octubre de 1919 i 11 de febrer de 1920.

— Designar el Conseller Sr. Vallès i Pujals perquè supleixi el Conseller d'Hisenda D. F. Bartrina, en l'exercici d'aquella Ponència, sempre que les circumstàncies ho determinin.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)